

ได้เวลาคิดเรียกร้องความรับผิดชอบในข้าวปลาอาหารก่อนจะสายไป

แลหน้า 20 ปี สยามประเทศ
กับ ส. ศิวรักษ์

เมื่อภาคธุรกิจจับมือ
ภาคประชาชนและนักวิชาการ
ออกโรงค้านงบบริหารน้ำ
3.5 แสนล้าน

เงินทองของมายา
ข้าวปลาเป็นของจริง
กับ วิไล เตชะไฟบูลย์

Social Venture Network Asia (Thailand)

เครือข่ายธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

SVN Asia (Thailand)

เครือข่ายนักธุรกิจ นักวิชาการ และบุคคล ก่อตั้งขึ้นในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2540 มีการขับเคลื่อนอย่างจริงจังตลอด 12 ปีที่ผ่านมา SVN ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจด้วยจิตวิญญาณแห่งความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) โดยประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรภาคเอกชน ภาครัฐ และองค์กรสาธารณประโยชน์ บนความสมดุลของหลักพื้นฐาน 3P คือ People, Planet, Profit กิจกรรมหลักของ SVN ประกอบด้วย SVN Talk, SVN College, SVN Visit, SVN Award, Annual Conference และการผลิตวารสาร CSR Journal

SVN มุ่งมั่นนำสมาชิกก้าวไป เพื่อสานพลังเครือข่ายนักธุรกิจเพื่อสังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในประเทศและนานาชาติ สู่เป้าหมายในการดำเนินธุรกิจ ควบคู่ไปกับการดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อความสมดุล ยั่งยืน เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี

Honorary Advisor

ฯพณฯ อนันต์ ปันยารชุน
H.E. Anand Panyarachun
Former Prime Minister

Our Contributor

PRANDA GROUP

Bangkok Aviation Fuel Services
Public Company Limited

คณะกรรมการเครือข่ายเอสวีเอ็น เอเชีย (ประเทศไทย) 2553

ที่ปรึกษา

คุณอนันต์ ปันยารชุน / ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี /
อาจารย์สุลักษณ์ ศิวรักษ์ / คุณโสภณ สุภาพงษ์ / คุณปรีดา เตียสุวรรณ

ประธานกรรมการ

คุณวีระเดช สมบูรณ์เวชชากร

กรรมการ

คุณสุทธิชัย เอี่ยมเจริญยิ่ง / คุณสมลักษณ์ หุตานุวัตร / คุณประวิทย์ เอี่ยมแสนสุข /
คุณดารณี เรียนศรีวิไล / ม.ล.กรกสิวัฒน์ เกษมศรี / คุณวิเชียร เจษฎากานต์ / คุณจงเกียรติ
อนันต์อัมพร / คุณอภิชาติ การุณกรสกุล / คุณวัลลภ พิษณุพงศ์ / คุณศศมน ศุพุทธมงคล /
คุณสุริยน แกะสุด / คุณปัญญา จันทน์ตรีศรี / คุณสันติ คุณพิสิฐวงศ์ / คุณรวีวรรณ
ไธรินอุชิ / คุณกานดา วัฒนายิ่งสมสุข / คุณขุนกลาง ขุขันธิน / ดร.รจนา โกศัยยานนท์ /
คุณปิยะกุล สุวรรณสัมฤทธิ์ / ดร.จรรยา พุคยาภรณ์ / คุณรุ่งวิทย์ เต็มพิทยาเวช /
คุณเกรียงศักดิ์ เทพผดุงพร / คุณกานต์ ฤทธิขจร

ภาครัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ประการหนึ่งคือ การเป็นครัวของโลก (Kitchen of The World) เนื่องจากประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารที่อุดมสมบูรณ์ โดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมและผลักดันสินค้าเกษตรให้ส่งออกไปขายได้ทั่วโลก ซึ่งสวนกระแสกับข่าวเรื่องการสูญเสียอันดับการส่งออกข้าวไทยที่เคยเป็นผู้ส่งออกอันดับหนึ่งของโลกนั้น มีมูลเหตุเกิดจากอะไร

บทความเด่นในฉบับนี้เกี่ยวข้องกับระบบเกษตรกรรมของประเทศไทยในหัวข้อ **“ความมั่นคงทางอาหาร : ความรับผิดชอบ และความร่วมมือ”** ซึ่งรวบรวมกระบวนการผลิตในห่วงโซ่อาหาร รวมทั้งชี้ชัดให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในห่วงโซ่อุปทานนี้

และบทสัมภาษณ์พิเศษ อ.สุลักษณ์ ศิวรักษ์ ผู้อาวุโสที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น **“ปัญญาชนสยาม”** ที่มีอายุผ่าน 80 ปี บริบูรณ์ในเดือนมีนาคมที่ผ่านมา กับมุมมองของสังคมไทยในอีก 20 ปีข้างหน้า ในชื่อเรื่อง **“แลหน้า 20 ปี สยามประเทศ กับ ส.ศิวรักษ์”**

วีระเดช สมบูรณ์เวชการ
ประธานเครือข่ายธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เอเชีย (ประเทศไทย)

บรรณาธิการบริหาร:

บรรณาธิการ:

บรรณาธิการบทความ:

บรรณาธิการศิลปกรรม:

กองบรรณาธิการ:

ศิลปกรรม:

พิมพ์ที่:

ติดต่อกองบรรณาธิการ:

วีระเดช สมบูรณ์เวชการ

บังอร ไทรเกตุ

พิมพ์พร ศิริวรรณ

อุทัย ชมพูนพัชร

สมศักดิ์ สีสรรณ, กัณปภัศ รุ่งพัฒน์พานิชย์, กันตินันท์ เพ็ญสุพรรณ, ณัฐฐวิเศษ พึ่งละอ, เสาวรส มิตราปิยานุรักษ์

สมลักษณ์ รามโคกกรวด, ชินากร ภูนา

บริษัท พิมพ์ดี จำกัด

บริษัท สร้างสื่อ จำกัด 17/118 ซ.ประดิพัทธ์ 1 ถ.ประดิพัทธ์

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2271 4339, 0 2279 9636 โทรสาร 0 2618 7838

ติดต่อเครือข่ายธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม: คุณณิพันธุ์ ศรีประสงค์ 08 4700 5506

ติดต่อโฆษณาหรือสนับสนุน: บริษัท สร้างสื่อ จำกัด

6

ความมั่นคงทางอาหาร:
ความรับผิดชอบและความร่วมมือ

19

CSR ไทยไปถึงไหนแล้ว ตอนที่ 1

27

เกษตรกรก็ต้องรับผิดชอบ
ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

38

ทางรอดที่ยังเหลืออยู่

42

CSR Movement

6

CSR Cover

ความมั่นคงทางอาหาร: ความรับผิดชอบและ
ความร่วมมือ

14

CSR Interview

เสกสรรค์ 20 ปี สยามประเทศ กับ ส.ศิวรักษ์

19

CSR Today

CSR ไทยไปถึงไหนแล้ว ตอนที่ 1

22

Opinion

Seven Clues to Corporate
Social Responsibility

24

เลือกมาเล่า

ปัจจัยที่ทำให้ต้องเผชิญกับทั้งสื่อและกระบี่

27

CSR World

เกษตรกรก็ต้องรับผิดชอบต่อสังคมและ
สิ่งแวดล้อม

32

รายงานพิเศษ

เมื่อภาคธุรกิจจับมือกับวิชาการและภาคประชาชน
คัดค้านงบประมาณบริหารจัดการน้ำ

38

My CSR

ทางรอดที่ยังเหลืออยู่

42

CSR Movement

เช้า...
พร้อมลุยงาน

เที่ยง...
ตบท้ายหลังมืออร่อย

บ่าย...
แก้ง่วงสักหน่อย

“จะอีกกี่แก้ว ก็เวลา
ก็ได้รับชาติฮิตาเลียนในรสชาติคุณพอใจ”
ที่ดิโอโร เรามอบความสุขให้คุณด้วยการพิถีพิถันใส่ใจ
ให้กาแฟทุกแก้วได้รับรสชาติกลมกล่อม ที่คุณสัมผัสได้ในทุกเวลา

พบกับดิโอโรได้ที่ สถานบริการน้ำมันเชลล์ : วงศ์สว่าง • สาทรพลาซ่า 44, 81, 112 • ท่าพระ • สวนพุด • ศาลาอาณานิคม • วิภาวดี • แจ้งวัฒนะ • บางนา กม.6, กม.18
อาคาร/สำนักงาน : สีลมคอมเพล็กซ์ • อาคารไทยประจักษ์ • อาคารทีเอสโก้ • รีเจนซีเฮาส์ คอมมูนิตี้มอลล์ : จามจุรีแควรี่ • โกลด์-เพอร์เฟกต์ 81 • โกลด์-นิชดา
• โกลด์-รามอินทรา 109 • เซียร์รังสิต(ซีเอ็มคูป) โรงพยาบาล : รพ.ปิยะเวท • รพ.สมิติเวช ศรีราชา • รพ.เวทธานี • รพ.ธรรมศาสตร์ รังสิต • รพ.เจ้าพระยา และสาขาอื่นๆ
ติดตามรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์ของดิโอโร www.caffe-d-oro.com

ความมั่นคงทางอาหาร: ความรับผิดชอบและ ความร่วมมือ

ขณะที่เทคโนโลยีกำลังพาโลกหมุนอย่างรวดเร็ว
ไปสู่อนาคต และมนุษย์กำลังจะเดินทางไกลกว่าที่
เคยฝันถึงในนิยายวิทยาศาสตร์ แต่อีกด้านหนึ่ง
โลกก็กำลังเคลื่อนเข้าสู่ยุคสมัยที่สภาพแวดล้อมไม่ปกติที่สุด
มนุษย์อาจจะหาสาเหตุแห่งความแปรปรวนได้แม่นยำ
และมากมายหลายข้อ แต่มนุษย์ยอมไม่อาจปฏิเสธได้ว่าเรา
เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่เกิดขึ้น

สังคมไทยโดยการนำและการกระตุ้นเร้าทั้ง
จากผู้นำและจากปัจจัยแวดล้อม กำลังตื่นเตนและตั้ง
คำถามกับอนาคต “การเปิดประชาคมเศรษฐกิจ
เสรีอาเซียน” หรือ AEC ในอีกไม่กี่ปีที่กำลังจะมาถึง
เรามองไปข้างหน้าถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ และ
ความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวในด้านต่างๆ แต่น้อย
เหลือเกินที่เราจะพิจารณาความจริงที่ปรากฏ ซึ่งมัก
จะเป็นปัญหาที่คนส่วนใหญ่ในสังคมมองข้าม

เราไม่อาจเดินทางได้อย่างราบรื่น หากเราไม่
ตระเตรียม “เสบียง” ให้เพียงพอ เช่นเดียวกันนี้
เอง เรากำลังจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่เรากลับไม่
คำนึงถึงเลยว่า “เสบียง” ในประเทศของเรานั้นเป็น
อย่างไร พร้อมแค่ไหนกับการเดินทางครั้งสำคัญนี้
แม้ว่าจะภาคภูมิใจกับได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ส่งออก
ข้าวเป็นอันดับหนึ่งของโลกติดต่อกันยาวนานหลายปี
เป็นประเทศที่ส่งออกอาหารลำดับที่ 10 ของโลก (ส่ง
ออกได้มากกว่าร้อยละ 50 ของที่ผลิต) เป็นประเทศที่
กล้าประกาศตัวเป็น “ครัวของโลก” เพราะเป็น
ประเทศที่มีความหลากหลายของวัตถุดิบและอาหาร
มากที่สุดประเทศหนึ่งในโลก

แต่ในอีกด้านหนึ่งก็มีข้อมูลที่บ่งชี้ว่า ผลผลิต
ทางการเกษตรกว่าร้อยละ 40 มีสารพิษตกค้างเกิน
มาตรฐานของอียู ขณะที่เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ผลิตเอง
สามารถพึ่งพาอาหารที่ผลิตจากไร่นาของตนเพียง
ร้อยละ 29.47 เท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าดัชนีการพึ่งพาตนเอง
ด้านอาหารของเกษตรเกาหลีและญี่ปุ่นที่เป็นประเทศ
อุตสาหกรรม ขณะที่อนาคตทางการเกษตรของไทยก็
กำลังเดินไปสู่ทางตัน เพราะเกษตรกรไทยในปัจจุบัน
ร้อยละ 60 ต้องเช่าที่ดินทำกิน และอีก 300,000 ราย
กำลังถูกฟ้องยึดจากปัญหานี้สิน แต่ที่สำคัญที่สุด
คือ การใช้สารเคมีทางการเกษตรส่งผลให้เกษตรกร
ร้อยละ 32 พบสารพิษในเลือดในระดับที่ไม่ปลอดภัย
ยังไม่แนับจำนวนผู้บริโภคที่เจ็บป่วยจากสารพิษในอาหาร
ซึ่งมิให้เห็นรอบตัวเราตลอดเวลา

สังคมไทยมี “เสบียง” ที่พร้อมสำหรับการ
เดินทางไปสู่อนาคตแน่แล้วหรือ?

วิทฑูรย์ เลี่ยนจำรุง

“

เฉพาะเรื่องข้าว มีรายงานเรื่องการใช้สารเคมี ต่อหน่วยพลผลิต ของไทยสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับ ของจีนบวกกับของอินเดีย แต่ถ้าเทียบพลผลิต ก็ได้ ของอินเดียเขาได้มากกว่าเรา: ขณะที่เรายังใช้ สารเคมี พลผลิตกลับยิ่งลดลง ข้าวของไทย พลผลิตต่อไร่ของเราเท่าๆ กับกับพม่าและลาว พม่ายังสูงกว่าเราเลย แต่เมื่อไปมองตัวต้นทุนแล้ว ของเรากลับไปอยู่ในกลุ่มที่สูงที่สุด นั่นคือ ประสิทธิภาพในการผลิตของเราแย่ที่สุดในอาเซียน

”

ปัญหาใหญ่คือ การผูกขาด

แม้ภาพปัญหาที่ปรากฏจะมากมายหลายส่วน แต่สาเหตุนั้นมีอยู่เพียงไม่กี่ข้อ - เช่นเดียวกับทุกๆ ปัญหา ของสังคมนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นั่นคือ การผูกขาด และการยึดครองระบบการผลิตอาหารโดยกลุ่มทุนขนาดใหญ่

“ระบบอาหารมันรวมศูนย์ อยู่ในมือผู้ประกอบการ แค่ไม่กี่ราย ซึ่งสิ่งเหล่านี้มันเป็นเหมือนกันทั่วโลก และ กลุ่มทุนที่มีบทบาทระบบอาหารก็ล้วนแล้วแต่เชื่อมโยง กัน ระบบการผูกขาดอาหารที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ก็เป็นเช่นเดียวกับในอเมริกา” **วิทฑูรย์ เลี่ยนจำรุง** ผู้อำนวยการมูลนิธิชีววิถี หรือไบโอไทย ที่เกาะติด สถานการณ์ภาคเกษตรและความมั่นคงทางอาหารมา นานกว่ายี่สิบปี อธิบายต้นเหตุใหญ่ของปัญหาในระบบ อาหาร

“ถ้าเราจะมาไล่ดูปัญหา อันดับแรกเราต้องดูที่ ตัวปัจจัยการผลิต เพราะระบบอาหารต้องพึ่งพาปัจจัย การผลิต ตัวแรกสุดคือ ระบบพันธุกรรม ทั้งพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ในระบบอาหาร หากใครสามารถควบคุมระบบ พันธุกรรมได้ ก็ควบคุมระบบอาหารได้ ยกตัวอย่าง ถ้า เราเปลี่ยนไก่ที่เลี้ยงไปเป็นไก่ลูกผสมที่ถูกควบคุมการ ผลิตพ่อแม่พันธุ์โดยบริษัทเดียว ในที่สุดเราก็จะเห็นว่า ระบบการผลิตทั้งหมดก็จะขึ้นอยู่กับบริษัทนี้ คุณจะให้ มันกินหอย กินเปลือกข้าว ไม่ได้เลย เพราะมันถูกสร้าง ขึ้นมาให้ตอบสนองต่อหัวอาหารเข้มข้นในระบบอุตสาหกรรม

กรรมเท่านั้น ซึ่งประกอบด้วยข้าวโพดและถั่วเหลืองเป็น สำคัญ แล้วถ้าไปดูในระบบการผลิตเกษตร คุณจะเห็น ว่าต้นทุนเกือบร้อยละ 90 เป็นค่าพันธุ์และอาหาร ถามว่า ในระบบแบบนี้ เกษตรกรจะมีกำไรได้อย่างไร

ถ้าเราเปลี่ยนการผลิตไปเป็นแบบที่ว่านี้ ไม่มี ทางเลยที่เกษตรกรรายย่อยจะอยู่ได้ เรื่องจริงคือ ร้อยละ 90 ของไก่ที่เรากินกันอยู่ในประเทศไทย ผลิตจาก เกษตรกรแค่ 7,100 รายเท่านั้น คำว่าเกษตรกรมันจะ ไม่ได้มีความหมายเหมือนเดิมอีกแล้ว แต่จะหมายถึง เกษตรกรที่มีพันธะสัญญากับบริษัทขนาดใหญ่ และ ระบบแบบเดียวกับที่เกิดขึ้นกับไก่กำลังจะขยายไปสู่การ ผลิตในสาขาอื่น ทั้งเนื้อสัตว์และการผลิตอื่นๆ ทั้งการ เลี้ยงหมู เลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง ไข่ กำลังเข้าไปสู่ระบบแบบนี้ มากขึ้นทุกที”

วิทฑูรย์ อธิบายว่า ในการผลิตพืชเองก็เช่น เดียวกัน เมล็ดพันธุ์ส่วนใหญ่เป็นของบริษัทในเครือเจริญ โภคภัณฑ์ และบริษัทข้ามชาติ เช่น ไพโอเนียร์ไฮบริด มอนซานโต้ แอปิฟิกส์ ซึ่งบริษัทเหล่านี้ควบคุมตลาด เกือบจะร้อยเปอร์เซ็นต์ ผลลัพธ์คือ ค่าเมล็ดพันธุ์พุ่งสูง ขึ้นถึงร้อยละ 30 ของต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ เมล็ด พันธุ์พืช รวมถึงพันธุ์ข้าวลูกผสมที่ทางบริษัทพยายาม ผลักดันผ่านทางนักวิชาการบางส่วนในภาคราชการ เป็น เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ตอบสนองต่อปุ๋ยธรรมชาติ จึงต้องใช้ปุ๋ย และสารเคมีของเขาเท่านั้น

พศ.ดร.เวณิกา เบญจพงษ์

“

มาตรฐานอย่าง GAP หรือ GMP ก็เป็นมาตรฐานที่เกษตรกรต้องสมัครใจ บังคับไม่ได้ แต่ถ้าให้เขาสมัครใจก็ควรจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนเขาเพิ่มขึ้น ด้วยเสมือนตอบแทนการกำดัด เช่น ประกันราคาสินค้าที่ปลอดภัย คนก็จะผลิตสินค้าปลอดภัยมากขึ้น หรือโรงงานแปรรูปรับซื้อผลผลิตภายใต้เงื่อนไข คือ ต้องได้รับมาตรฐานรับรอง ด้วยราคาที่สูง และถ้าหากซื้อมาแล้วไม่ได้มาตรฐาน จุดไหนจะเป็นคนรับผิดชอบ

”

“รัฐบาลไม่ได้แก้ปัญหาคือควรจะแก้คือ การผูกขาดเมล็ดพันธุ์ การพึ่งพาปุ๋ยและสารเคมี ไปจนถึงการปฏิรูปโครงสร้างที่ดินและระบบชลประทาน ซึ่งเป็นปัญหารากฐาน ระบบมันจะเดินต่อไปไม่ได้ มันเป็นทางตัน มันจะต้องมีจุดเปลี่ยนแน่ๆ แต่ยังไม่ทราบจะไปอย่างไร ทั้งภาคราชการ ภาคการเมืองไม่ว่าพรรคไหน ก็ไม่มีนโยบายที่ชัดเจน อีกตัวหนึ่งที่สำคัญคือ เรื่องพลังงานซึ่งจะเป็นตัวตัดสินอนาคตของระบบเกษตร เพราะทุกวันนี้เราล้นแต่พึ่งพาฟอสซิลไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง ปุ๋ย น้ำมัน สารเคมี ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของทั้งหมด ถ้าหากเกิดวิกฤติพลังงานขึ้นมา แบบแผนการผลิตที่รวมศูนย์แบบนี้ เป็นอยู่มันจะไม่มีทางไป”

ความปลอดภัยต้องมาพร้อมกับความมั่นคง

นอกจากประเด็นเรื่องความมั่นคงทางอาหารแล้ว ประเด็นเรื่องความปลอดภัยของอาหาร ก็เป็นอีกเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญไปพร้อมๆ กัน จากอดีตที่การผลิตอาหารเป็นการผลิตในชุมชน ซื้อขายในชุมชน และบริโภคในชุมชน ไม่ว่าจะข้าว ผัก เนื้อสัตว์ หรือการแปรรูป แต่เมื่อก้าวเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม เส้นทางของระบบอาหารหรือ Food Chain ได้เปลี่ยนไปมาก นับจากเมล็ดพันธุ์ มาสู่ปากคนกิน กลายเป็นการเดินทางที่ยาวไกล ซับซ้อน หลายขั้นตอน จากอาหารที่มีความปลอดภัยสูงเพราะปราศจากสารเคมี ปราศจากการปนเปื้อน

แต่การผลิต การขนส่ง และการแปรรูป หลายขั้นตอนได้ทำให้อาหารจำนวนมาก เต็มไปด้วยสารเคมี การปนเปื้อน และเริ่มไม่ปลอดภัย

“ในระบบอาหาร ทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องเรียนรู้และใส่ใจ ระบบอาหารมันถึงจะไปต่อได้” **พศ.ดร.เวณิกา เบญจพงษ์** นักวิชาการประจำสถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวและเน้นย้ำเป็นพิเศษในเรื่องของ **“การเรียนรู้และการใส่ใจ”**

“ในห่วงโซ่อาหารหรือ Food Chain มันจะมีหลายหน่วยงานและกฎหมายหลายตัวที่เข้ามากำกับดูแล รวมทั้งอาหารที่นำเข้าจากต่างประเทศด้วย ถ้าดูจากแรกสุดคือ การผลิตอาหารทั้งพืชและสัตว์ เมื่อผลิตแล้วก็ส่งไปรวบรวมหรือเก็บรักษา อาจจะเป็นพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อจากเกษตรกร ซึ่งส่วนใหญ่ระบบจะเป็นแบบนี้ แต่ถ้าของเน่าเสียง่ายเขาจะส่งตลาดโดยตรง หากจะเก็บไว้ก็จะส่งไปเก็บที่ห้องเย็น หลังจากตรงนี้ถึงเข้าสู่กระบวนการแปรรูปขั้นต้น หรือตลาดขายส่ง เช่น ตลาดไท จากนั้นจึงส่งตลาดขายปลีก

การแปรรูปขั้นต้นอาจเกิดขึ้นได้โดยเกษตรกรหรือพ่อค้าคนกลาง อย่างนมวัว เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ที่ไม่ได้เลี้ยงแบบฟาร์มแต่เลี้ยงได้ทุนบ้านอาหารวัวก็ซื้อแบบสำเร็จ หรือเป็นอาหารที่เก็บมาไว้เยอะๆ ซึ่งถ้าเก็บไว้นานก็อาจจะมีกลิ่น มีเชื้อ เมื่อวัว

มากิน สารบางตัวมันก็อาจจะปนเปื้อนออกมากับ น้ำนมได้ หรือเวลาที่วัวป่วยต้องให้ยา สารเคมีในยา มัน ก็ออกมาทางน้ำนมได้เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม น้ำนมดิบเมื่อรีดมาแล้วก็จะส่งไปที่ศูนย์รวบรวม น้ำนมดิบก่อนจะส่งไปโรงงานแปรรูป ซึ่งจะทำให้การสกรีน ตั้งแต่ตรวจดูยาแอนติไบโอติกที่มันตกค้าง ฉะนั้น ศูนย์ รวบรวมจึงเป็นระบบที่ป้องกันและสกัดกั้นอาหารที่มี การปนเปื้อน ถ้าผู้บริโภคซื้อของที่รู้ที่มาที่ไปก็จะมั่นใจ ได้ ของที่ไม่มีที่มาที่ไปมันก็จะต้องถูกตีกลับ ถ้าทุกคน ใน Food Chain เรียนรู้และใส่ใจ เราก็จะได้อาหารที่มี ความปลอดภัยมากขึ้น”

ผศ.ดร.เวณิกา ยังกล่าวถึง นโยบายภาครัฐต่อ เรื่องความปลอดภัยของอาหารว่า ที่ผ่านมาไม่มี นโยบายด้านความปลอดภัยที่ชัดเจน หรือแค่คุณภาพ ตามปกติก็ยังไม่ได้รับความใส่ใจเท่าที่ควร ซึ่งในความเป็นจริงถ้าสามารถวางมาตรฐานความปลอดภัย และ ให้ราคาที่สูงขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ก็จะเป็นกลไกที่ชักจูงผู้ผลิตเข้าสู่ระบบอาหารปลอดภัยได้ เพราะเราไม่ได้ต้องการความปลอดภัยแค่การส่งออก แต่เราต้องมีมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับการ บริโภคภายในประเทศด้วย

“มาตรฐานอย่าง GAP หรือ GMP ก็เป็น มาตรฐานที่เกษตรกรต้องสมัครใจ บังคับไม่ได้ แต่ถ้า ให้เขาสมัครใจก็ควรจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนเขา

เพิ่มขึ้นด้วยเสมือนตอบแทนการทำดี เช่น ประกันราคา สินค้าที่ปลอดภัย คนก็จะผลิตสินค้าปลอดภัยมากขึ้น หรือโรงงานแปรรูปปรับซื้อผลผลิตภายใต้เงื่อนไข คือ ต้อง ได้รับมาตรฐานรับรอง ด้วยราคาที่สูง และถ้าหากซื้อ มาแล้วไม่ได้มาตรฐาน จุดไหนจะเป็นคนรับผิดชอบ ไม่ใช่ว่า ใครผลิตมากไปดูตรงนั้น เพราะคุณเป็นคนรับซื้อ พ่อค้า คนกลางซื้อของมาขาย ถ้ามีปัญหาของไม่ปลอดภัย พ่อค้าคนกลางก็ต้องรับผิดชอบ เพราะคุณซื้อของไม่ ปลอดภัยมาขาย ไม่ใช่บอกให้ไปเอาผิดกับเกษตรกร ทุก จุดในห่วงโซ่อาหารต้องมีความรับผิดชอบ และต้องมี ระบบตรวจสอบของตัวเอง เพราะโดยปกติเรารับมาจาก ใคร เราก็รับจากคนนั้นเป็นเจ้าของอยู่แล้ว เราย่อม สามารถตรวจสอบได้”

‘เกษตรอินทรีย์’ จุดเปลี่ยนของชีวิต

เรื่องความมั่นคงทางอาหารและเรื่อง ความปลอดภัยของอาหาร เป็นเรื่องที่มีการพูดถึงกันมานาน หลายสิบปีแล้ว นับจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมอัน เนื่องมาจาก “การปฏิวัติเขียว” ตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรก ที่นำเทคโนโลยี เข้ามาช่วยเพิ่มผลผลิต และนำพากระบวนการผลิตแบบ เดิมไปสู่การผลิตที่พึ่งสารเคมี ซึ่งแม้จะช่วยเพิ่มผลผลิต ได้จริง แต่ก็ทำให้การผลิตอาหารเข้าไปติดอยู่ในกับดัก ของการพึ่งพา หน้าซ้ำสภาพแวดล้อมและสุขภาพของ เกษตรกรก็แย่ และมีหนี้สินจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น หลายทศวรรษที่ผ่านมา ชีวิตเกษตรกรรายย่อยจำนวนมากต้องพบกับความล้มจม

“

ทุกจุดในห่วงโซ่อาหารต้องมี ความรับผิดชอบ และต้องมีระบบ ตรวจสอบของตัวเอง เพราะโดยปกติ เรารับมาจากใคร เราก็รับจากคนนั้นเป็น เจ้าประจำกันอยู่แล้ว เราย่อมสามารถ ตรวจสอบได้

”

“

ถ้าเมื่อไรคนไทยอ่านหนังสือเยอะ รู้จักหาความรู้เพิ่ม รู้จักคิด ผมว่าวันนั้นเราอยู่รอดได้ แต่ถ้าเรายังหลงอยู่กับเรื่องบนเตียงไปวันๆ มันน่าเป็นห่วง ถ้าเราไม่สู้ เราจะ เป็นพ่ายแพ้ แล้วเราจะเสียโอกาส ไม่มีอำนาจต่อรอง เหมือนกับอยู่ภายใต้อาณานิคมเขาไปทั้งหมด แต่ถ้าเรากำหนดอธิปไตย เราไม่ต้องซื้ออะไรเลย เราทำเองได้ ทั้งหมด นี่คือ ทางเดียวที่จะทำให้สังคมไทยปลอด

”

ประเสริฐ สุขทาวร

ประเสริฐ สุขทาวร ประธานศูนย์การเรียนรู้ เกษตรอินทรีย์ชีวภาพ ชุมชนศาลาแดง เขตหนองจอก กรุงเทพฯ อดีตเจ้าของกิจการบ่อตกปลาขนาดใหญ่ ที่ต้องเผชิญกับปัญหาการใช้สารเคมีร้ายแรงเพื่อกำจัด หอยเชอรี่ที่ระบาดในพื้นที่หนองจอกช่วงปี 2541-2543 ทำให้ปลาในบ่อตาย ทำให้ชาวบ้านที่ต้องใช้น้ำคลองเจ็บบ่วยและเสียชีวิต เล่าว่า เขาถูกสถานการณ์บีบให้ต้อง กระโดดลงมาต่อสู้กับระบบเกษตรเคมีแบบเต็มตัว โดย เริ่มต้นที่การรวมกลุ่มกับชาวบ้าน พุดคุยถึงเรื่องที่เกิดขึ้น จนกระทั่งนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนด้วยวิถีของ เกษตรอินทรีย์ในที่สุด

“ปี 2541-2543 หอยเชอรี่ระบาดหนักในพื้นที่ หนองจอก ชาวบ้านใช้ยาฆ่าหอยกันเต็มเลย แล้ว แอลโดรซัลเฟลมันเป็นสารเคมีที่ร้ายแรงมาก ใช้แล้ว ตายทั้งหอย ทั้งปลา ปลาใหญ่ แม่แต่ไล่เดือนก็ตาย ผม สูบน้ำเข้าบ่อปลา ปลาผมก็ตาย คนที่ใช้ยาเขาเปิดน้ำ จากนาลงคลอง มันก็ไหลไปตามคลอง มันก็ยิ่งแย่ เพราะที่นี้ไม่มีน้ำประปา ชาวบ้านต้องใช้น้ำคลอง ผู้คนก็ เริ่มเจ็บป่วย ตายไปก็มี มันเป็นสาเหตุที่ผมจำเป็นต้องมา ทำเรื่องนี้”

จากการรวมกลุ่มแก้ปัญหาหอยเชอรี่ระบาดใน พื้นที่ โดยการจับหอยเชอรี่ไปทำปุ๋ยชีวภาพ ประเสริฐได้ เปลี่ยนพื้นที่บ่อตกปลาให้กลายเป็นศูนย์การเรียนรู้

เกษตรอินทรีย์ชีวภาพ เพื่อให้ชาวบ้านได้มาร่วมเรียนรู้ แนวทางเกษตรอินทรีย์ และการพึ่งตนเอง โดยติดต่อ วิทยากรจากสถาบันการศึกษามาให้ความรู้เป็นระยะ จากการดำเนินงานของศูนย์ฯ มาตลอดสิบปี ทำให้ ปัจจุบันมีชาวหนองจอกที่ทำการเกษตรอินทรีย์กว่าร้อย ครอบครัว

“วันนี้เรามีทางออกแล้ว แต่การปรับเปลี่ยนยัง เป็นเรื่องยาก ในวันนี้ทั้ง หอย ปู ปลา ที่เคยชุกชุมในสมัย ก่อนก็กลับมาชุกชุมเหมือนเดิม บ่งบอกได้ว่าไม่มีการใช้ สารเคมีที่ร้ายแรงอีกต่อไปแล้ว ชาวนาหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม หลายคนเริ่มเห็นว่า ใช้น้ำเคมี อย่างเดียวไม่ได้ ต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมด้วย ซึ่งก็ถือว่า พื้นที่หนองจอกกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวทางที่ดีขึ้น จากการผสมผสานของหลายส่วน ก็เข้ามาสู่การทำ เกษตรอินทรีย์ เมื่อเรามีผลผลิตในรูปของอินทรีย์ทั้งข้าว ผัก ผลไม้ ปลา ผมก็ก้าวไปอีกก้าวโดยการแปรรูป ผลผลิต อย่างที่ทำแล้วตอนนี้คือ จมูกข้าวอินทรีย์ ซึ่ง ขายได้ตันละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ส่วนตัวข้าวก็นำขาย ได้ ปลายข้าวก็ขายได้อีก คือ เราทำไปโดยไม่ได้สนใจ ว่านโยบายของรัฐบาลจะเป็นอย่างไร แต่เราสนใจว่า นโยบายของเราจะก้าวไปอย่างไร อย่างข้าวเอามาแปรรูป ได้ตั้งสี่สิบกว่าอย่าง ทั้งขาใบข้าว น้ำนมข้าว ข้าวฮาง แบ่งข้าว เยอะแยะเลย เพียงแต่ชุมชนของเรายังไม่พร้อม เรื่องการแปรรูป เรื่องการตลาดเท่านั้น”

ประเสริฐยังเล่าถึงโครงการ **“ปลูกหลังบ้านขายหน้าบ้าน”** ของเขาว่า เป็นโครงการที่เกิดขึ้นเพราะอยากให้ชาวบ้านพึ่งตนเองได้ เป็นการสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ไม่ต้องไปซื้อของในห้างสรรพสินค้า เพราะสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นจริงๆ นั้น ชุมชนสามารถผลิตได้เองเกือบทั้งหมด

“แนวคิดนี้ก็คือ ถ้าเราเลี้ยงปลาอยู่หลังบ้าน เราก็เอามาขายหน้าบ้าน ถ้าเราเลี้ยงเปิดหลังบ้าน เราก็เอาไข่เปิดมาขายหน้าบ้าน อาจจะแปรรูปเป็นไข่เค็มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ทำโดยคนเลี้ยงเปิดเอง หรือโดยชุมชน หรือเราปลูกผักหลังบ้าน เราเอามาขายสดๆ หน้าบ้านเลย ทำอย่างไรเราจะผลิตสินค้าในชุมชนและบริโภคกันในชุมชน ไม่ให้เงินทองไหลออกไป แล้วเราไม่ได้ผลิตแค่อาหารเท่านั้น แต่ยังทำเครื่องอุปโภคด้วย เช่น น้ำยาซักผ้า น้ำยาล้างจาน ทำเอง ใช้เอง พึ่งตัวเองให้ได้ ส่วนผลตอบรับโครงการนี้ก็ถือว่าดี ใครมาเห็นเขาก็ชอบ ก็เอากลับไปทำ ตอนนั้นก็เพิ่มเป็นหลายแห่งแล้ว เขามาดูเราเป็นตัวอย่างแล้วก็กลับไปทำ มันก็เริ่มดีขึ้นเรื่อยๆ นะ”

คำตอบอยู่ที่ ‘ผู้บริโภค’

หากนับพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศไทยทั้งหมดคือ ร้อยละ 100 จะมีพื้นที่ที่ทำเกษตรอินทรีย์อยู่เพียงแค่ร้อยละ 0.1 เท่านั้น แต่ก็ยังเป็นร้อยละ 0.1 ของการเริ่มต้นที่หวังได้ว่าจะเป็นจุดเปลี่ยนในอนาคต ซึ่งผู้อำนวยการมูลนิธิชีววิถี ได้สะท้อนถึงทางออกในทัศนะของเขาว่า เมื่อฝ่ายรัฐไม่เปลี่ยนแปลง ทางออกของสถานการณ์นี้จึงขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริโภคเป็นสำคัญ

“เมื่อฝ่ายรัฐเขาไม่เปลี่ยนแปลง ทางออกทางเดียวคือ ผู้บริโภคจะมีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะสถานการณ์มันบีบบังคับคือ มีผู้บริโภคกลุ่มหนึ่งที่เขามีจิตสำนึก แม้ว่าจะมีจำนวนน้อย แต่ในสถานการณ์การผูกขาด ความไม่ปลอดภัย ความไม่หลากหลาย การไม่มีทางเลือก มันจะบีบให้ผู้บริโภคต้องปรับตัว ผมคิดว่านี่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญ ที่เรากำลังทำงานอยู่คือ การขับเคลื่อนให้เกิดตลาดเกษตรกรรมขึ้นในหัวเมืองสำคัญๆ

ไม่ว่าจะในฐานะผู้ผลิต หรือผู้บริโภค
หากเราตระหนักถึงอำนาจอันเต็มเปี่ยมที่เรามี
และร่วมรับผิดชอบต่อทุกสิ่งที่เกิดขึ้น
ทางดินอาจเปลี่ยนเป็นทางออก
และอนาคตของเรา อนาคตของสังคมไทย
อาจส่องสว่างได้มากกว่านี้

ให้มากขึ้นคือ ให้เกษตรกรเอาผลผลิตมาขายผู้บริโภคโดยตรง เป็นการสร้างพื้นที่ความสัมพันธ์ ซึ่งน่าจะเหมาะกับสังคมไทย อย่างที่ยุทธศาสตร์สนับสนุนให้มีตลาดอย่างน้อย 8 แห่ง มันก็เกิดขึ้นได้จริง มันน่าจะเป็นทางออกได้ เพื่อจะสู้กับระบบกระจายอาหารที่ไม่หลากหลาย ผูกขาด และต่างชาติมีบทบาทในการครอบงำ อย่างในอเมริกาเอง ตลาดเกษตรกรก็เกิดขึ้นและเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวในช่วงไม่กี่ปี”

ด้าน ผศ.ดร.เวณิกา มองว่า รูปแบบการผลิตทั้งหมดจะเปลี่ยนได้ ขึ้นอยู่กับ **“ผู้บริโภค”** เป็นสำคัญ เพราะสมัยนี้ตลาดเป็นใหญ่ ผู้บริโภคมีอำนาจสูงสุด ผู้ผลิตจะต้องปรับเปลี่ยนตามความต้องการของผู้บริโภค

“คนซื้อเองก็ต้องมีหน้าที่นะ มีคนขายของเหมือนกันสองร้าน ร้านหนึ่งแปะตราออร์แกนิก อีกร้านหนึ่งไม่มีตราอะไรเลย จะเลือกซื้อเจ้าไหน ถ้าเรารู้ว่าของดีอยู่ตรงไหนแล้วเราไม่ซื้อ มันก็ไม่ได้สนับสนุนคนที่เขาผลิตของดี ถ้าเราช่วยกันซื้อแต่ของดี คนที่ผลิตของไม่ดีไม่รับผิดชอบก็ขายไม่ได้ กระบวนการเหล่านี้จะเร็วหรือช้าก็ขึ้นอยู่กับสื่อมวลชนด้วย ผู้บริโภคเขาก็จะรู้ได้จากสื่อ ว่าที่ไหนขายอาหารปลอดภัย คนขายคนปลูกเขาปรับตัวเร็วมาก ขอให้มีคนซื้อเยอะ แบบเดียวเขาทำได้ อย่างปรากฏการณ์ตอนใช้หัวदनเราก็เห็นได้ว่า สังคมมีการตื่นตัวขนาดไหน เพราะสื่อมวลชนทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงแบบชั่วข้ามคืน คือ ถ้าไม่เป็นชาวมันก็ไม่เกิดอะไรขึ้น เราต้องมาคุยกันใหม่ว่าจะยกระดับเรื่องความปลอดภัย ความรับผิดชอบต่ออาหารอย่างไร ทำอย่างไรคนในประเทศถึงจะมีความรู้ความเข้าใจ เพราะยุคสมัยนี้เป็นไปตามความต้องการของตลาด”

ส่วนประเสริฐ มองภาพรวมว่า กลุ่มผู้บริโภคที่รักสุขภาพมีจำนวนเพิ่มขึ้น และคนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษา มีความรู้ มีความคิด ก็จะมีมาตรฐานชีวิตที่สูงขึ้น

“มันก็มีคนกลุ่มหนึ่งที่รักสุขภาพ และคนกลุ่มนี้ก็เริ่มมีมากขึ้น เพราะว่ามันมาตามกระแสของกลุ่มต่างๆ ที่ช่วยกันทำงานด้านนี้อยู่ ทั้งนักวิชาการ ทั้ง

เอ็นจีโอ แม้แต่รัฐบาลเอง ถ้าคนขายผักปนเปื้อนสารเคมี ต่อไปต่างชาติเขาก็ไม่ซื้อ หรือถ้าชาวบ้านมีมาตรฐานสูงขึ้น มันก็เปลี่ยนได้ เพราะเรื่องมาตรฐานชีวิตของคนมันขึ้นอยู่กับการศึกษา คนแก่ๆ มันก็แย้งไป แต่คนรุ่นใหม่มีการศึกษา ก็รู้จักคิดรู้จักเลือก มีกำลังซื้อ คนเราจะมีอำนาจได้ต้องมีสองอย่าง หนึ่งมีที่ดิน สองมีความรู้ คนเราต่างกันที่ความรู้ ถ้ามีความรู้คุณก็มีโอกาส มีอำนาจที่จะไปต่อรองเพื่อหาค่าแรงสูงๆ ได้ ส่วนคนที่ไม่มีความรู้แต่มีที่ดินอย่างผม ก็ยังสามารถผลิตอาหารเองได้ หรือเอาที่ดินไปให้เช่าเช่าได้ แต่ถ้าไม่มีทั้งความรู้ ไม่มีทั้งที่ดิน แล้วเราจะมีอำนาจอะไร วันเปิดเสรีอาเซียนเราจะเป็นอย่างไร”

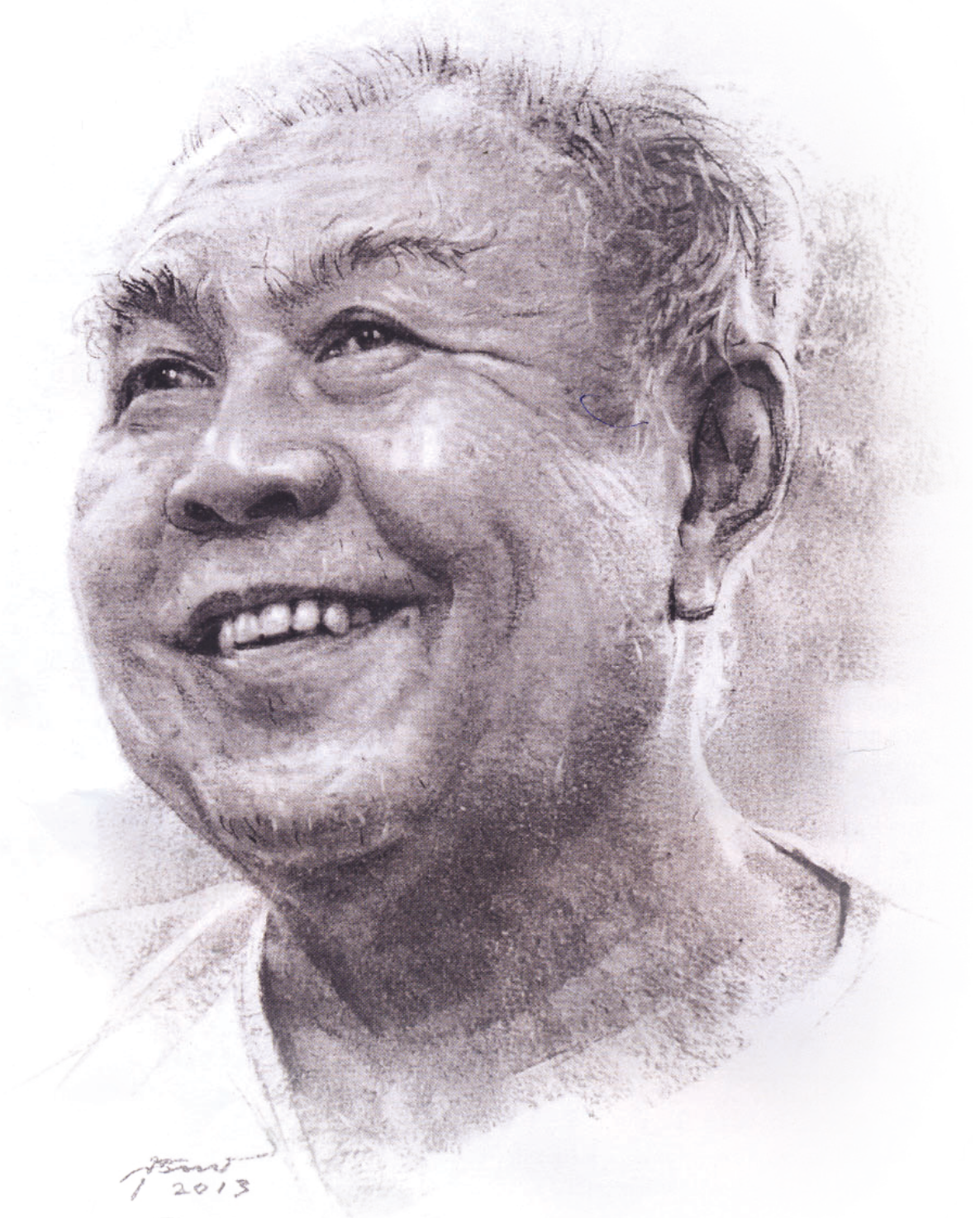
ขณะที่เรากำลังก้าวกระโดดไปสู่วันใหม่ และมีชีวิตที่รีบเร่งจนกระทั่ง **“การกิน”** กลายเป็นเรื่องที่สำคัญน้อยลงไปเรื่อยๆ เหลือเพียงแค่ **“กินให้อิ่ม”** หรือ **“พิธีกรรมทางสังคม”** วงจรชีวิตของเราก็ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบการผลิตยุคใหม่ ที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ อาจเพราะเราไม่เคยคำนึงถึง **“อำนาจและความรับผิดชอบ”** ในฐานะผู้บริโภคที่เรามีอยู่ หรืออาจเพราะเราขาดความประณีตในการใช้ชีวิต ระบบอาหารและเกษตรกรรมจึงมีสภาพดังที่เราเห็น

ไม่ว่าจะในฐานะผู้ผลิต หรือผู้บริโภค หากเราตระหนักถึงอำนาจอันเต็มเปี่ยมที่เรามี และร่วมรับผิดชอบต่อทุกสิ่งที่เกิดขึ้น ทางตันอาจเปลี่ยนเป็นทางออก และอนาคตของเรา อนาคตของสังคมไทย อาจส่องสว่างได้มากกว่านี้

อ้างอิงข้อมูล

1. มูลนิธิชีวิตดี, คู่มือประชาชนเรื่องความ(ไม่)มั่นคงทางอาหารกับทางออกของประเทศไทย สายส่งศึกษา บริษัทเคล็ดไทย จำกัด 2555
2. แผนงานฐานทรัพยากรอาหาร และแผนงานสนับสนุนความมั่นคงทางอาหาร จากฐานทรัพยากรสู่ความมั่นคงทางอาหาร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2555

ແລកບັກ 20 ປີ
ສຳນັກພິມປະເທດ
ທ່ານ ສ.ສິວຣັກພິ

ต้อเป็นอีกนัดครั้งสำคัญของชีวิต เพราะเป็นการนัดสัมภาษณ์ผู้อาวุโสที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น “ปัญญาชนสยาม” อาจารย์สุลักษณ์ ศิวรักษ์ หรือ ส.ศิวรักษ์ ผู้ซึ่งมักจะยืนยันอย่างหนักแน่นเสมอมาว่า นักวิชาการผู้เป็นปัญญาชนจะต้องยึดมั่นในสัจจะ และกล่าหาญทางจริยธรรม กล้าท้าทายอสัถย์ อธรรม ซึ่งท่านได้ประพฤติปฏิบัติตนเยี่ยงนี้มาอย่างเสมอต้นเสมอปลาย

แม้ล่วงเข้าสู่ปัจจุฉิมวัย อาจารย์ก็ยังทำหน้าที่การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล หรือบุคคลสำคัญของบ้านเมือง ด้วยถ้อยทีอย่างกัลยาณมิตร เมื่อปลายมีนาคมที่ผ่านมา อาจารย์สุลักษณ์ได้เข้าสู่วัย 80 ปีบริบูรณ์ จึงถือเป็นโอกาสอันดีที่ ซีเอสอาร์ เจอนัล จะใช้เป็นเงื่อนไขในการขออนุญาตคุย โดยพุ่งประเด็นไปที่ “แลหน้า 20 ปี สยามประเทศ กับ ส.ศิวรักษ์”

สุขภาพอาจารย์ยังแลดูแข็งแรงดี

ครับ ก็เป็นไปตามวัย

อาจารย์เพิ่งจัดงาน “80 ปี ส.ศิวรักษ์ ชายชรา ผู้ปลุกปัญญาให้สังคมไทย” เมื่อปลายมีนาคม

ครับ เป็นงานที่เขาจัดให้ ก็ดีครับ

ที่ผ่านมาแม้มีแต่คนถามถึงการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในช่วง 80 ปี ของอาจารย์ แต่ซีเอสอาร์ เจอนัล ขอถามถึงอนาคตว่าใน 20 ปี ข้างหน้า ซึ่งอาจารย์ก็จะครบ 100 ปี จากนั้นไป อาจารย์มีมุมมองกับประเทศไทยเป็นอย่างไร

ก่อนที่เราจะแลไปข้างหน้า เราจะต้องเหลียวหลังดูประวัติศาสตร์ของเราก่อน ลูกศรจะวิ่งไกล อยู่ ที่ การนำวลูกศร โดยพื้นฐานของเราเป็นสังคมเกษตร อยู่ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนา ซึ่งคนทำการเกษตรเป็นคนพึ่งพาตัวเองมีความภูมิใจในตัวเองแม้จะมีชีวิตที่ไม่สุขสบายเหมือนสังคมอื่น แต่ก็เห็นว่าชีวิตนั้นเป็นชีวิตที่ประเสริฐ

ทางพุทธศาสนา เห็นว่าการอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นของดี เราเคารพในธรรมชาติ เช่น แม่โพสพ แม้พระธรณี ขณะเดียวกันพระสงฆ์องค์เจ้าก็เป็นแบบอย่างให้เรา ท่านมีชีวิตที่เรียบง่าย พระจะสอนเลย

ว่าเงินทองเป็นของนอกกาย ข้าวปลาเป็นของจริง แม้แต่พระเจ้าแผ่นดินก็ต้องพึ่งเทศน์ทุกวัน สิ่งเหล่านี้หล่อหลอมให้เรารักถิ่น แต่ก่อนตอนที่ผมเป็นเด็กๆ ในกรุงเทพฯ แทบไม่มีคนต่างจังหวัดมาอยู่เลย เวลาจะจ้างแรงงานก็ต้องจ้างคนจีน จ้างแขกมาเผ่ายาม เพราะคนไทยไม่ต้องมาเป็นลูกจ้างอยากอยู่บ้านเขาเป็นพื้นฐานดั้งเดิม

คนสมัยก่อน เขาไม่ได้มองว่าคนที่มีอำนาจนั้นวิเศษ เขาไม่หลงไปกับยศฐาบรรดาศักดิ์ ไม่หลงไปกับเงิน เขาเข้าใจว่ายศฐาบรรดาศักดิ์มาแล้วก็ไป แต่คิดว่าทำอย่างไรถึงจะมีศีล มีธรรม มีปัญญา

เหตุใดที่ทำให้สังคมไทยถึงเปลี่ยนไป

ในสมัยรัชกาลที่ 5 บ้านเมืองเริ่มมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กระทั่งต่อมาก็เกิดมีทัศนะที่ว่าชนบทสู่เมืองไม่ได้ เมืองวิเศษที่สุด อำนาจถูกรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลาง แม้แต่สังคมของพระก็เปลี่ยน เมื่อมีระบบสมณศักดิ์เข้ามา พระก็อยากเป็นชนชั้นสูงจนเกิดการไขว่ไขว่ไม่ปฏิบัติธรรม ไม่ภาวนา

ความเปลี่ยนแปลงก็พัฒนาขึ้นจนกระทั่งในภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นประชาธิปไตย สังคมไทยเปลี่ยนไปมาก **ท่านปรีดี พนมยงค์** เห็นเลยว่าควรจะนำหลักคำสอนของพุทธศาสนากลับมา เพราะ

ศาสนาพุทธสอนให้เสมอภาคและมีเสรีภาพจากความจริง โกรธ หลง เป็นประชาธิปไตยแบบพุทธ ท่านปรีดีได้ไปพูดคุยกับท่านพุทธทาสถึง 4 วัน ว่าจะทำให้ไทยเป็นมิกธรรมสังคมได้อย่างไร แต่ก็เป็นที่น่าเสียใจที่ท่านปรีดีถูกกำจัด ตั้งแต่นั้นความเป็นประชาธิปไตยก็หมดไปจากความเป็นรากฐานเดิมของเราอย่างสมบูรณ์

ถัดจากนั้นสหรัฐฯ ก็เข้ามาแทรกแซง เข้ามาอ้างสมอ้างว่าเราต้องเป็นประเทศอุตสาหกรรม เราก็ถูกทำให้ถอนห่างจากวิถีชีวิตที่เรียบง่าย เห็นได้ชัดจากอยุธยาซึ่งเป็นเมืองน้ำมีคลองเต็มไปหมดและน้ำท่วมทุกปี คนอยุธยารักน้ำเพราะน้ำมีประโยชน์ น้ำมีความอุดมสมบูรณ์ และช่วยให้รอดพ้นจากกองทัพพม่า เพราะทุกครั้งถึงฤดูน้ำหลากพม่าต้องถอยทัพกลับไปหมด แต่ที่เราแพ้ก็เพราะเราแตกกันเองทั้งนั้นเลย

ครั้นเมื่อเราไม่ได้อยู่กับน้ำแล้ว เราก็กั้นน้ำกั้นน้ำ และเราเชื่อว่าเทคโนโลยีแก้ปัญหาได้หมด อุตสาหกรรมแก้ไขได้หมด ผู้คนก็หนีเข้าเมือง อุตสาหกรรมมันทำลายล้าง พระซึ่งอยู่หัวเมืองก็เข้าเมืองเพื่อสอบมาเรียนเปรียญ อันนี้มันถอนรากถอนโคนหมด เราเดินตามตะวันตกหวังชื่อเสียงเกียรติยศ

ดูเหมือนว่าการวิวัฒนาการสังคมของเรามันไปในแนวทางที่ถดถอย ถอยหลังออกจากสิ่งที่งดงาม

เราถูกทำให้ถอนห่างไปจากสังคมเกษตรกรรม ตอนนี้เมืองไทยแยกขนาดไหน มลพิษมากขนาดไหน รถติดขนาดไหน ดูอย่างบ้านผมคอนโดขึ้นเต็มไปหมด ต้นไม้สีเขียวแทบหาไม่มี บ้านผมเป็นหลังเดียวที่ต้นไม้ไม่ตัด ตอนเช้ายังมีนก มีกระรอกมา

นี่คือสิ่งที่อาจารย์เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากนี้ไปอีก 10-20 ปี จะเป็นอย่างไร

ถ้ายังเป็นอย่างนี้มันก็เสื่อมลง วันนี้ทั่วโลกยอมรับกันแล้วยกเว้นประเทศไทยว่า หากโลกยังพัฒนาด้วยระบบทุนและอำนาจเงินอย่างนี้โลกจะไปไม่รอดด้วยกันทั้งหมด ผมได้รับเชิญไปประชุมเศรษฐกิจโลก

“เวิลด์ อีโคโนมิก ฟอรัม” ที่เมืองดาวอส สวิตเซอร์แลนด์ นายโจเซฟ สติกลิทซ์ ผู้ได้รับรางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์ ยังกล่าวทำนายเลยว่า ถ้ายังพัฒนากันอย่างนี้จะไม่รอด ผมก็ทำนายอย่างนี้เช่นกัน

ขณะนี้ญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศที่มีเทคโนโลยีที่ดีที่สุด มีรถไฟที่เร็วที่สุด แต่คนญี่ปุ่นได้ออกมาทำนายแล้วว่า ความเจริญด้วยเทคโนโลยีไม่ใช่คำตอบ ดังนั้นเราจะต้องเปลี่ยน ต้องกลับไปหารากเหง้าของเรา

เราจะต้องเปลี่ยนแปลงอย่างไร

สำหรับประเทศไทย ผมเชื่อว่าคนไทยที่เป็นคนรากหญ้าส่วนใหญ่ยังไม่ถูกทำให้ห่างไกลออกจากพระพุทธศาสนา ไม่เหมือนคนชั้นสูงที่เห็นว่าศาสนาเป็นเพียงพิธีกรรม ขณะที่คนชั้นกลางหันไปทางไสยศาสตร์ เป็นพุทธพาณิชย์ อย่างยายไฮ ขันจันทา แห่งบ้านโนนตาล จ.อุบลราชธานี ได้ออกมาต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมอย่างสันติวิธีมาโดยตลอด จนสำเร็จสามารถเรียกร้องความเป็นธรรมให้ตัวเองคืนได้ หรือคนปากมูลที่ถูกรังแกแต่ก็ยังยืนหยัดคนเหล่านี้ต่อสู้อย่างมีกึ๋น อย่างมีสติ มีปัญญา และอย่างอหิงสา คุณไปดูสิทุกแห่งในเมืองไทยยังมีคนชั้นล่างที่เป็นนักสู้และมีธรรมอยู่

ฉะนั้น เราต้องไปช่วยสนับสนุนชาวบ้านมาเป็นพวก ต้องลงไปหาเขา ไปช่วยและปลุกให้ตื่น ต้องรวมตัวกันทั้งประเทศเพื่อเรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐานแบบสันติวิธี แบบอหิงสา ผมเชื่อว่าพลังเหล่านี้จะนำเราไปสู่สิ่งที่ดีกว่าและสามารถอยู่รอดได้

ดูอย่างราชโคปา คนไทยไม่รู้จักแต่ผมรู้จัก เขาเดินตามแนวทางของท่านคานธี เขาออกไปทุกหมู่บ้านปลุกชาวบ้านด้วยวัฒนธรรม ด้วยดนตรี นี่ก็ตื่นทั้งประเทศแล้วนะครับ รัฐบาลต้องยอมรับเพราะถ้าไม่ยอมรับเลือกตั้งคราวหน้าก็อาจจะไม่ได้ มันต้องรวมตัวกัน ถ้าฟังแค่ระดับพันรัฐบาลไม่สนใจหรอกครับ มันต้องเป็นแสนเป็นล้านด้วยอหิงสาวิธี ด้วยสัจจะ

ด้วยความดี ความงาม และก็เป็นเรื่องน่ายินดีที่พ่อค้าอย่าง SVN ก็มาร่วมกันสร้างความยุติธรรม เราต้องเปลี่ยนจากข้างล่างขึ้นไปข้างบน

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงมีอย่างน้อยแค่ไหน

ที่น่าสนใจมากตอนนี้ฝรั่งได้หันมาสนใจทางพุทธ ฝรั่งเมื่อก่อนเชื่อว่าเงินซื้อได้หมดทุกอย่าง แต่ตอนนี้เขาบอกว่าเศรษฐกิจต้องเป็นแนวพุทธซึ่งเอื้ออาหารต่อเพื่อนมนุษย์ ต่อธรรมชาติ ไม่เอาเปรียบกัน แม้แต่สหรัฐฯ เวลานี้คนรุ่นใหม่หันมาภาวนามากขึ้น ฝรั่งมันอยู่กับระคะจนมันเริ่มเบื่อ ตรงกันข้ามกับเมืองไทย พระไม่ภาวนาเลย เมื่อไม่ภาวนากามันก็มาก

เด็กอเมริกันเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบ้านเรา เขาเห็นความทุกข์ยาก ฝรั่งเรียนจากเรา มาเรียนจาก

คนยากไร้ คนยากไร้ก็เรียนจากฝรั่ง เราล้วนเป็นมิตรกัน ดักเตือนกัน

ฉะนั้น อีก 20 ปีข้างหน้าจะเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น เพราะมันเลวไปกว่านี้ไม่ได้แล้ว เราจะกลับมาพัฒนาภายใน มีกาย ใจ ที่เรียบร้อย ดั่งม มีศีล ศีล คือ ความเป็นปกติของสังคม มีปัญญาเห็นความจริง ซึ่งเป็นแนวโน้มที่ดี ไม่ว่าจะเป็นมุสลิม คริสต์ ทุกศาสนา ไม่ใช่แค่พุทธอย่างเดียว ผมว่ามันจะเป็นไปในทางที่ดีขึ้น ส่วนทางบ้านเราซึ่งไปรับปากเคนเซามากก็ต้องช้าหน่อย แต่ก็เปลี่ยน ผมเชื่ออย่างนั้นครับ...

หลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการศึกษาพัฒนาความรู้

ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ยามประสบภัยพิบัติ
จิตอาสาพนักงานบริจาคโลหิตแก่สภากาชาดไทย

เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

ค่ายศิลปะ "Art for All" แก่ผู้พิการ

ส่งเสริมจิตอาสาแบ่งปันต่อชุมชนและสังคม
พัฒนาบุคลากรอย่างไม่หยุดยั้ง

การศึกษาระบบทวิภาคี

สนับสนุนโรงเรียนและชุมชนในพื้นที่

UN Global Compact คุณภาพชีวิตของพนักงานและการดูแลสังคม

สิทธิมนุษยชน โครงการลดหนี้สินพนักงาน แบ่งปันความรู้และประสบการณ์

มาตรฐานแรงงาน

สหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อพนักงาน

ศูนย์พัฒนาการเลี้ยงเด็ก

ปกป้องสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพพนักงาน

ยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิต

ต่อต้านคอร์รัปชัน

ส่งเสริมอาชีพผู้พิการ

PRANDA GROUP

Pranda Jewelry Public Company Limited Thailand
Crystalline Company Limited Thailand
Primagold International Company Limited Thailand
P.T.Pranda SCL Indonesia.
Pranda Vietnam Company Limited Vietnam
Pranda (Guangzhou) Company Limited China
Pranda Jewelry Private Limited India

Pranda North America, Inc. USA
H.GRINGOIRE S.A.R.L. France
Pranda UK Limited United of Kingdom
P.T.GOLD MARTINDO Indonesia
KZ-Pranda Company Limited Thailand
Pranda & Kroll GmbH & Co. KG Germany

CSR

ไทยไปถึงไหนแล้ว ตอนที่ 1

ในรอบหลายปีที่ผ่านมาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมากมายในประเทศไทย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ซึ่งเชื่อมโยงมีผลกระทบต่อกันโดย บางส่วนก็เป็นเหตุที่ส่งผลกระทบไปถึงด้านอื่นๆ และบางส่วนก็เป็นผลกระทบที่รับมาจากด้านอื่นๆ อย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ อาทิ วิกฤตเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบถึงปัญหาสังคม หรือปัญหาสังคมที่ส่งผลถึงสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และที่สำคัญส่งผลต่อการปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจหรือ Corporate Social Responsibility: CSR อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

แนวคิดเกี่ยวกับ CSR มีความชัดเจนในสังคมไทยมาระยะหนึ่งแล้ว องค์กรธุรกิจที่มีขนาดใหญ่และมีผลการปฏิบัติการอยู่ในระดับชั้นนำของประเทศมีการพัฒนาตนเองในด้านนี้มาไม่น้อยกว่า 10 ปี ในขณะที่องค์กรอื่นๆ รวมถึงกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small & Medium Enterprises) ก็เห็นความสำคัญและมีการปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นเป็นลำดับ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีบริษัทจำนวนมากในประเทศไทยที่บอกว่าตนเองมีความรับผิดชอบต่อสังคม หรือ CSR แต่ในการศึกษาของสถาบันพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน (Sustainable Business Development : SBDi) กลับพบประเด็นที่สำคัญทั้งจากกลุ่มบริษัทในฐานะผู้ปฏิบัติ (Doer) และภาคส่วนอื่นๆ ได้แก่ ภาครัฐ องค์กรพัฒนาสังคม นักวิชาการ ชุมชน สื่อมวลชน ในฐานะผู้สนับสนุน การขับเคลื่อนหรือการปฏิบัติ (Enabler) ว่า การปฏิบัติ ด้าน CSR ขององค์กรธุรกิจส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีช่องว่างเมื่อเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติด้าน CSR ในระดับสากล 3 ประการ ดังนี้

1. ความเข้าใจเรื่อง CSR ขององค์กรธุรกิจยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด โดยมีความเข้าใจว่า CSR หมายถึง การให้ (Philanthropy) และจิตอาสา เป็นสำคัญ องค์กรธุรกิจเหล่านี้มองการปฏิบัติในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมขององค์กรแยกส่วนจากกัน ส่วนที่ดำเนินธุรกิจขององค์กรในมิติของเศรษฐกิจจะมีแนวปฏิบัติที่มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อแสวงหากำไรสูงสุด ในขณะที่การปฏิบัติในมิติของสังคม และสิ่งแวดล้อม ก็คือ การช่วยเหลือสังคม เช่น การบริจาคสิ่งของ ช่วยผู้ประสบภัย การทำสัโรงเรียน เป็นต้น หรือการพัฒนาสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้ การปลูกป่าชายเลน เป็นต้น ซึ่งทั้ง 3 มิติ มีแนวปฏิบัติที่แยกส่วนจากกัน

ในการดำเนินธุรกิจที่มุ่งเน้นผลในเชิงเศรษฐกิจนั้นองค์กรต้องมีการพิจารณาว่ามีประเด็นสังคม และสิ่งแวดล้อมอะไรบ้างที่องค์กรควรให้ความสำคัญ ที่ต้องให้การพัฒนาเพื่อจะมาสสนับสนุนการดำเนินธุรกิจขององค์กรไหนดี และมีกำไร มิติทางเศรษฐกิจยังคงมีความสำคัญอยู่ แต่เราจะทำอย่างไรให้เป็น “เศรษฐกิจสีเขียว” (Green Economic) ซึ่งในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงสิ่งแวดล้อมอย่างเดียว แต่จะต้องปลอดภัยต่อสังคมด้วย จนกระทั่งองค์กรสามารถพัฒนา CSR ให้เข้าไปอยู่ในแกนของธุรกิจ ที่ไม่ว่าองค์กรจะมีการดำเนินการอย่างไร ทุกอย่างจะสร้างคุณค่าให้กับทั้ง 3 มิติของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมขององค์กรไปพร้อมๆ กัน

2. รูปแบบการปฏิบัติ CSR ไม่ได้ถูกนำโดยวิสัยทัศน์หรือพันธสัญญา (Commitment) แต่ปฏิบัติในรูปแบบของกิจกรรมหรือโครงการที่ไม่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับหน่วยงานทั้งหมดในองค์กร และรวมถึงห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ที่เกี่ยวข้อง งาน CSR มักจะถูกมอบหมายให้เป็นงานของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เช่น ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งงาน CSR ที่เกิดขึ้นมักจะเป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ทางการประชาสัมพันธ์หรือการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร หรือหากงาน CSR ถูกมอบหมายให้ฝ่ายการตลาด งาน CSR ก็มักเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ทางการโฆษณา หรือส่งเสริมการขาย เป็นต้น เมื่อ CSR เป็นของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายอื่นๆ งาน CSR ที่ออกมาจึงมีลักษณะเป็นกิจกรรม ซึ่งฝ่ายอื่นมักมองว่าไม่เกี่ยว ไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง

ซึ่งช่องว่างเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติด้าน CSR ในบ้านเราไม่ค่อยได้รับการยอมรับรวมถึงผลที่ได้ก็ยังไม่สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง ครั้งหน้าเรามาลงถึงช่องว่างที่ยังเหลืออยู่และแนวทางในการพัฒนากันนะครับ

Alex Mavro,
"The Responsibility," is Chief of Operations
at the Sasin Centre for Sustainability Management.
Reach him at alex.mavro@sasin.edu

Seven Clues to Corporate Social Responsibility

1) *You'll know your company understands CSR when what you're doing in the name of CSR cannot be achieved in a day. Or a month; or a year.* CSR is a strategy, an approach to doing business that is responsive to a broad range of stakeholders and not merely the shareholders, or management, or even customers. A proper CSR attitude emphasizes the long run. True or not, rumor had it that at one point, when U.S. companies were crowing about their five- and ten-year plans, in Japan Sony had a 500-year plan. I have performed the obligatory google check but could neither confirm nor deny the 500-year plan story, but I did learn that Sony has an 83-year plan for one of their product lines. Now, that's a long view.

One quick tip: if "CSR" is followed by "project" or "program" then chances are good that what you're describing is not CSR. This is not to say that the activity isn't worthwhile. But it is to say that what you are doing is more likely community service or philanthropy or even public relations.

You might say that CSR is a worldview. You can't "do" a worldview. You can share it; you can develop it; but you cannot stand up and begin to perform a worldview any more than you can stand up and "do" CSR.

2) *You know your company understands CSR when you and your team have internalized the concept of "stakeholders".* More, during your strategic planning as well as while implementing short-term goals, you draw on validated data documenting stakeholder needs.

Stakeholder theory, including identification, communication, and engagement of all those who are impacted by your business (or who can impact your business) is absolutely central to a CSR perspective. **Professor Ed Freeman**, who developed and popularized the stakeholder concept, has since gone so far as to suggest that "CSR" should be re-defined from "Corporate Social Responsibility" to "Company" (removing the implied

size constraint) "Stakeholder" (focusing on the target benefactors) "Relations" (emphasizing the actual core activity, two-way communication with key stakeholders).

Beyond a doubt, if "stakeholder" sounds to your ear like a neologism – or if your colleagues unconsciously use it as a synonym for "shareholder" – then it's almost certain your company and CSR have about as much in common as an automobile and a brick.

3) *You know your company understands CSR when management does not demand a photo-op as part of the package.* After all, it's a challenge to photograph a mindset, right?

Open the daily paper to the business section and you will inevitably find this photograph: "Company XYZ donating Bht 10,000,000 to the Big Sisters (BS) Orphanage", showing the XYZ President or Managing Director playing tug-of-war with the BS representative over a bank check the size of an ATM machine.

Some of your strategies' outputs, or *indicators*, may be material and photogenic, such as happy employees going about their business, or statistical charts showing improved staff retention percentages, or emails from happy stakeholders. These you can obviously develop into images that help convey progress on the CSR continuum.

4) *You know your company understands CSR when there are frequent references to the inter-connectivity of your organization's functions.* Technically, this would imply some comprehension of systems theory, but you needn't understand reinforcing feedback loops to grasp that a change in your accounting procedures can impact a customer service relationship, which in turn can impact employee morale, and so on.

Established custom at one of my former companies was that my accounting department would deal directly with the client's accounting department over matters that

were specifically financial: “Bean counters should talk to bean counters,” was our reasoning.

However, at one point our operations people began sensing a certain testiness in some of our clients’ reactions despite what appeared to be glowing, win-win partnering. Over time we were able to trace it to one of our particularly truculent accounting staff members, who went so far as to threaten to cut off our service to a client over a seven-satang underpayment. (Yes: that’s 0.07 Baht)

That clerk was an excellent accountant. He simply could not prioritize, and had no business speaking to any outside stakeholders, given his mindset.

Along with the concept of stakeholders, the concept of linkage, of unintended consequences, is central to a CSR strategy. Everything really and truly is connected. Knowing this from the outset, we need to continually seek feedback on potential repercussions, no matter how mundane the new action may appear.

5) You know your company understands CSR when in response to your presentation, the first question is NOT “how much do we need to budget”. Experienced responsibility-minded managers know that if there are additional costs, they will be integral to the operation and not separate ledger entries.

This is why, when a reporter asked me back during the 1997 tom yam gung economic crisis whether I was discouraged because of the inevitable hit that “CSR programs” would suffer, I smiled and said, “If a company can improve its position by cutting its CSR programs, then a company should do just that”.

“But why?” asked the journalist, and honestly, his voice cracked.

“Very simple. If an activity can be turned on and off at the drop of a hat – or the cut of a budget – then rest assured that that activity is not strategic CSR. It is probably community service, or maybe an employee benefit. But it is most certainly not CSR.”

Here’s the rub: you can have ‘thinking’ and you can have ‘strategic thinking’. In the same way, you can also have strategic philanthropy, where the donor entity is in effect offering seed capital while accepting that the risks are high and a return unlikely. What you cannot have is “strategic CSR” because CSR is inherently strategic already. It cannot be parsed separately from the core business, once understood properly.

6) You know your company understands CSR when it has agreed to the terms of the Global Compact¹, an easy yet demonstrative means to convey your company’s positive CSR attitude. To oversimplify, your company need only endorse the ten principles spelled out by the GC and then report annually on progress towards living those principles.

The GC principles have to do with human rights, labor, the environment, and anti-corruption. Your required annual report to the agency is made under the honor system and is rarely challenged. But if you happen to fail to file your annual Communication on Progress, your company will likely be de-listed during the following review period.

Before your CEO commits to the Global Compact, he or she would be wise to have a dialogue with the staff to establish that most are on board when it comes to supporting the GC principles. There is nothing worse than having management make promises that the rest of the company doesn’t support.

7) You know your company understands CSR when it unashamedly measures its progress against a neutral third-party standard such as the Global Reporting Initiative². The GRI began life as a template for sustainability reporting that companies optionally agreed to follow. Using the GRI format made comparisons between companies and industries practical to accomplish for the first time.

In spelling out the areas of the template that should be assessed, the GRI serves as a compact handbook concerning what needs to be done in the name of sustainability. Here you will find scant reference to community projects, but loads of ideas for channeling regular feedback from employees, suppliers, and investors into creating corporate strategies that resonate positively with key stakeholder groups, and in so doing, often result in efficiencies and cost-savings that add to the company’s bottom line.

For when it comes to the subject of CSR, different perspectives can result in quite different suggestions concerning what is and what is not appropriate. There is no one right or wrong way to approach a CSR challenge: there is only human ingenuity, the spirit of innovation and lust for survival kindled by a CSR awareness.

¹ www.globalcompact.org

² www.globalreporting.org

การไถไร่ข้าวโพดของชาวอามิช

ปัจจัยที่ทำให้ต้องเผชิญกับทั้ง เสือ และ จระเข้

ข้อมูลจากการศึกษาวิวัฒนาการในด้านกิจการของมนุษย์บ่งว่า บรรพบุรุษของเรารู้จักผลิตอาหารจากการทำเกษตรกรรมมาราวหมื่นปี ก่อนนั้น เราใช้การเก็บเกี่ยวสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ พร้อมกับจับสัตว์ป่ามาทำเป็นอาหาร การค้นพบว่าเราสามารถเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าบางชนิดได้นำไปสู่การใช้สัตว์เลี้ยงทั้งเพื่อทำเป็นอาหารและเพื่อใช้แรงงานแทนแรงงานคน เวลาผ่านไปอีกหลายพันปีจึงมีการประดิษฐ์เครื่องจักรกลขึ้นมาทำงานแทนแรงงานคนและแรงงานสัตว์

หลังจากนั้นมา ชาวโลกส่วนใหญ่ที่สามารถทำได้พยายามใช้เครื่องจักรกลแทนแรงงานคนและแรงงานสัตว์ ยกเว้นในกลุ่มชนที่ชื่อว่า “อามิช” ซึ่งยังใช้เฉพาะแรงงานคนและแรงงานสัตว์ผลิตอาหาร นอกจากนั้น พวกเขายังพยายามใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด และส่วนหนึ่งไม่ใช้ อันเป็นการคงไว้ซึ่งการทำเกษตรอินทรีย์แบบดั้งเดิม ชาวอามิชจำกัดการใช้สารเคมีได้เพราะพวกเขามักใช้การทำไร่นาสวนผสมพร้อมกับการเลี้ยงสัตว์ซึ่งช่วยจำกัดการแพร่กระจายของโรค นอกจากนั้น มูลสัตว์ยังเป็นปุ๋ยตามธรรมชาติอีกด้วย

ชาวอามิชส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในอเมริกา เรื่องราวของพวกเขาอาจหาอ่านได้ทั่วไปรวมทั้งในหนังสือชื่อ **อเมริกาที่ยังใช้ม้าเทียมไถ** ซึ่งอาจนำออกมาได้จากเว็บไซต์ของมูลนิธินักอ่านบ้านนา (มูลนิธินักอ่านบ้านนา.com และ www.bannareader.org) และที่ www.openbase.in.th

๘๘

เทคโนโลยีใหม่นำไปสู่การใช้สารเคมีชนิดต่างๆ อย่างเข้มข้นในกระบวนการผลิตอาหารโดยเฉพาะการใช้เพื่อกระตุ้นให้พืชผลิตสิ่งที่ต้องการมากขึ้นและเพื่อปราบศัตรูของพืช เวลาผ่านไปเป็นนาน ก่อนที่เราจะพบว่าสารเคมีอาจมีโทษร้ายแรง

อามิชโกษร้ายแรง

๘๙

การหว่านเมล็ด
ในฤดูหนาวของ
ชาวอามิช

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาหลังเกิดเครื่องจักรกลแล้ว เทคโนโลยีใหม่นำไปสู่การใช้สารเคมีชนิดต่างๆ อย่างเข้มข้นในกระบวนการผลิตอาหารโดยเฉพาะการใช้เพื่อกระตุ้นให้พืชผลิตสิ่งที่ต้องการมากขึ้นและเพื่อปราบศัตรูของพืช เวลาผ่านไปเป็นนาน ก่อนที่เราจะพบว่าสารเคมีอาจมีโทษร้ายแรง แต่การใช้ยังดำเนินต่อไปอย่างเข้มข้นในหลายส่วนของโลกโดยเฉพาะในละตินอเมริกาที่บริษัทขนาดยักษ์จากอเมริกาเหนือไปลงทุนในด้านการเกษตร ผลอย่างหนึ่งของการใช้สารเคมีอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง ได้แก่ การทำลายสุขภาพของคนงาน เรื่องนี้ร้ายแรงถึงมีการฟ้องศาลกันทั้งในประเทศละตินอเมริกาและในอเมริกาเหนือเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายให้แก่คนงานมานานแล้ว แต่การใช้สารเคมียังดำเนินต่อไป

คนงานในละตินอเมริกา
พ่นยาฆ่าแมลง

เมื่อผลร้ายของการใช้สารเคมีเป็นที่เข้าใจกันมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นในด้านที่มันมีผลต่อสุขภาพของคนโดยตรงและทางอ้อม หรือต่อสิ่งแวดล้อมก็ตาม การเคลื่อนไหวเพื่อกลับไปใช้เกษตรอินทรีย์จึงมีขึ้น การเคลื่อนไหวขยายออกไปเรื่อยๆ อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวนี้อาจมีผลดีเพียงจำกัดด้วยปัจจัยหลายอย่าง

ปัจจัยแรก เป็นเรื่องทางด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบการที่ผลิตและใช้สารเคมี ในหลายๆ กรณีผู้ผลิตสารเคมียังไม่ทราบผลกระทบที่แท้จริงของมัน หรือปิดบังทั้งๆ ที่รู้อยู่แล้ว แต่อ้างว่ามันไม่มีผลกระทบและพยายามผลักดันให้เกิดการใช้เพื่อผลกำไรของตัวเอง ส่วนด้านผู้ใช้ อาจไม่เข้าใจเรื่องผลกระทบอย่างแท้จริง หรือใช้ไปทั้งที่รู้ เรื่องเกษตรกรไทยแยกผลิตผักอินทรีย์ไว้ใช้ในครัวเรือนของตนเองออกจากการผลิตผักเพื่อขายมีใช้เรื่องพูดกันเล่นมันเป็นความจริง

ประการที่สอง ผู้บริโภคไม่ต่อต้านการบริโภคอาหารที่ใช้สารเคมีแบบมีอันตราย ฉะนั้น การเกษตรอินทรีย์จึงไม่แพร่ขยายออกไปมากเท่าที่น่าจะเป็น

ประการที่สาม การผลิตแบบชาวอามีชได้พิสูจน์แล้วว่ามันอาจมีผลเสียหายร้ายแรงได้เมื่อเกษตรกรรวมทำกันอย่างเข้มข้น การใช้มูลสัตว์ทำปุ๋ยนั้นเมื่อทำอย่างเข้มข้น ฝนอาจชะล้างมันให้ไหลไปตามกระแสน้ำจนเกิดความเสียหายร้ายแรงมากได้ ยิ่งต้องกระจายมูลสัตว์ในฤดูหนาวเช่นชาวอามีชด้วยแล้ว ผลกระทบจะยิ่งสูงขึ้น ชาวอามีชต้องกระจายมูลสัตว์ในฤดูหนาวเพราะพวกเขามีที่เก็บไม่พอ ส่วนพื้นดินในฤดูหนาวก็แข็งไปตามภูมิอากาศจึงไม่สามารถดูดซับมูลสัตว์ได้ เรื่องร้ายแรงแบบนี้เกิดขึ้นแล้วกับแหล่งผลิตอาหารทะเลที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในย่านฝั่งตะวันออกของอเมริกา

ประการที่สี่ เป็นปัจจัยพื้นฐาน นั่นคือ โลกมีความกดดันที่จะต้องผลิตอาหารให้มากขึ้นเนื่องจากประชากรโลกยังเพิ่มขึ้นและส่วนหนึ่งยังขาด

อาหารถึงขั้นมีผลกระทบร้ายแรงต่อสุขภาพ เท่าที่ผ่านมา ปัจจัยทางด้านการวิจัยและพัฒนาและทางด้านอื่นยังไม่สามารถทำให้การผลิตอาหารที่ปราศจากผลกระทบทางลบเพิ่มขึ้นได้อย่างพอเพียงและทั่วถึง ฉะนั้น โลกจะต้องเผชิญกับภาวะที่ปะทะสือและจะเข้าไปตรึงไว้ที่ประชากรโลกยังเพิ่มขึ้น แทนที่จะลดลง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านความสมดุลระหว่างทรัพยากรโลกกับจำนวนประชากรคำนวณว่า จำนวนประชากรไม่น่าจะเกิน 4 พันล้านคน แต่ขณะนี้โลกมีประชากรแล้วกว่า 7 พันล้านคน และยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง...

เกษตรกรก็ต้องรับผิดชอบต่อ สังคมและสิ่งแวดล้อม

“

แม้การทำเกษตรโดยใช้สารเคมีอาจจะให้ผลผลิตสูง แต่เมื่อใช้ไปหลายปีก็ต้องเพิ่มปริมาณปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืชมากขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรที่สูดดมพิษโดยตรง ในขณะที่เกษตรกรอินทรีย์อาจต้องลงทุนลงแรงมากและได้ผลผลิตต่ำกว่าในช่วงแรกๆ แต่หลังจากนั้นดินจะอุดมสมบูรณ์ขึ้น ทำให้ต้นทุนลดลง ผลผลิตสูงขึ้น สภาพแวดล้อมดีขึ้น และไม่ทำให้เกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภคเจ็บป่วย

”

หลายสิบปีที่ผ่านมาประเทศต่างๆ ทั่วโลกต้องเผชิญกับปัญหาความไม่ปลอดภัยด้านอาหารอันเกิดจากพิษภัยของสารเคมีและสารพิษที่ปนเปื้อนในอาหาร เช่น สารกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ยเคมี ฮอร์โมนสังเคราะห์ที่ใช้เร่งการเจริญเติบโต ประกอบกับการใช้ชีวิตที่เร่งรีบและขาดการเอาใจใส่ในการบริโภคอาหาร ปัจจัยเหล่านี้นอกจากจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภคและคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โดยแสดงผลเป็นโรคภัยไข้เจ็บจากการสะสมสารพิษในร่างกายเป็นระยะเวลานาน เช่น โรคมะเร็ง โรคภูมิแพ้ โรคเมะเร็ง รวมถึงผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ดินเสื่อมโทรม

ปลูกพืชไม่ได้ผลดี สารเคมีไหลปนเปื้อนในแหล่งน้ำ เกิดมลพิษทางอากาศ และทำลายระบบนิเวศตามธรรมชาติ

แต่ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว ผู้คนในยุคนี้จึงได้รับข่าวสารข้อมูลด้านสุขภาพและความไม่ปลอดภัยในอาหาร จนเกิดเป็นกระแสความตื่นตัวหันมาสนใจสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เลือกซื้ออาหารที่ปลอดภัย มีคุณภาพและคุณค่าทางโภชนาการสูง กลายเป็นปัจจัยกดดันให้ผู้ประกอบการด้านอาหารทั้งเกษตรกร ผู้ผลิตและแปรรูป ต้องให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าที่ปลอดภัยแก่ผู้บริโภค ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในกระบวนการผลิตอาหารที่เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อม จากการทำเกษตรแผนใหม่ที่เน้นการใช้สารเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับวิถีธรรมชาติ ไม่ทำร้ายธรรมชาติอย่างเกษตรกรรมแบบยั่งยืน (sustainable agriculture)

การเกษตรแบบยั่งยืนเป็นการผลิตอาหารเพื่อความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยมีหลักการสำคัญเน้นความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม ต่อชุมชน ต่อสุขภาพอนามัยของผู้บริโภค ขณะเดียวกันก็ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ทำลายสมดุลของระบบนิเวศ โดยหลีกเลี่ยงและปฏิเสธการใช้สารเคมีสังเคราะห์ที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม รมัดระวังไม่ทำให้ดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ใช้ทรัพยากรภายในไร่นาอย่างมีประสิทธิภาพและลดการใช้ปัจจัยการผลิตจากภายนอก หลีกเลี่ยงการใช้ไนโตรเจนเชื้อเพลิง ใช้ระบบปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ ดูแลใส่ใจสวัสดิภาพของสัตว์ที่เลี้ยงในฟาร์มอย่างเหมาะสม และทำให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองโดยปราศจากการครอบงำจากภายนอก

เกษตรกรรมแบบยั่งยืนมีหลายรูปแบบแตกต่างกันออกไป เช่น **เกษตรทฤษฎีใหม่ (New Theory Farming)** เป็นการทำการเกษตรแบบพึ่งตนเองตามแนวทางพระราชดำริของในหลวง **ระบบเกษตรผสมผสาน (Integrated Farming)** จะทำกิจกรรมการเกษตรหลายอย่างพร้อมกันและผสมผสานกิจกรรมเหล่านั้นให้เกื้อกูลกัน **เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture)** เน้นการปรับปรุงบำรุงดิน ไม่ใช้สารเคมีเพื่อการเกษตร **เกษตรธรรมชาติ (Natural Farming)** คำนึงถึงระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ โดยจะรบกวนการทำงานของธรรมชาติให้น้อยที่สุด **วนเกษตร (Agroforestry)** ระบบการทำการเกษตรที่เลียนแบบระบบนิเวศป่าธรรมชาติ **ระบบไร่หมุนเวียน (Rotational Farming System)** จะหมุนเวียนพื้นที่ทำการเกษตรเพื่อปล่อยให้ดินได้ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ เป็นต้น

และหนึ่งในทางเลือกในการทำการเกษตรกรรมที่ได้รับความนิยมจนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องคือ ระบบเกษตรอินทรีย์ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม รักษาความสมดุลตามธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ ปฏิเสธการใช้สารเคมีทางการเกษตรทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี สารกำจัดแมลงและวัชพืช เพราะการใช้สารเคมีไม่เพียงแต่จะทำลายศัตรูพืชเท่านั้น แต่ยังทำลายแมลงและจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดินด้วย และยังก่อ

ให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างในสิ่งแวดล้อม เพราะการใช้สารกำจัดศัตรูพืชในแต่ละครั้งจะมีสารเคมีปนเปื้อนและสะสมในน้ำ ในดิน และในอากาศในปริมาณสูง

นอกจากจะไม่ใช้ยากำจัดแมลงศัตรูพืชโดยใช้สารสกัดธรรมชาติและสมุนไพรป้องกันศัตรูพืชแทน และใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยชีวภาพ รวมทั้งปลูกพืชตระกูลถั่วและพืชคลุมดินเพื่อบำรุงรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน เกษตรอินทรีย์ยังปฏิเสธการใช้ฮอร์โมนกระตุ้นความเจริญเติบโตของพืช และการตัดต่อทางพันธุกรรมในพืช (GMO) ซึ่งยังไม่มีใครออกมารับประกันว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศในระยะยาว

แม้การทำเกษตรโดยใช้สารเคมีอาจจะให้ผลผลิตสูง แต่เมื่อใช้ไปหลายปีก็ต้องเพิ่มปริมาณปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืชมากขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้สัมผัสโดยตรง ในขณะที่เกษตรอินทรีย์อาจต้องลงทุนลงแรงมากและได้ผลผลิตต่ำกว่าในช่วงแรกๆ แต่หลังจากนั้นดินจะอุดมสมบูรณ์ขึ้น ทำให้ต้นทุนลดลง ผลผลิตสูงขึ้น สภาพแวดล้อมดีขึ้น และไม่ทำให้เกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภคเจ็บป่วย

ดังนั้น การทำเกษตรอินทรีย์จึงต้องเลือกพื้นที่ที่ไม่เคยทำการเกษตรเคมีมาอย่างน้อย 3 ปี และควรเป็นพื้นที่ที่ค่อนข้างดอนและโล่งแจ้ง อยู่ห่างจากโรงงานอุตสาหกรรมและแปลงปลูกพืชที่ใช้สารเคมี และปุ๋ยสังเคราะห์ อยู่ห่างจากถนน

หลักและมีแหล่งน้ำสะอาดปลอดสารเคมีและสารพิษ เวลาเลือกเมล็ดพันธุ์พืชมาปลูกก็ต้องคำนึงถึงสภาพดินและภูมิอากาศ ความต้านทานโรคแมลงและวัชพืช และที่สำคัญต้องปรับปรุงบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์ด้วยสารอินทรีย์

จากการวิจัยและศึกษาเปรียบเทียบอาหารที่ผลิตจากเกษตรเคมีและอาหารจากเกษตรอินทรีย์ในออสเตรเลีย พบว่าอาหารอินทรีย์มีวิตามินซีและธาตุอื่นๆ มากกว่า และผักอินทรีย์ก็มีรสชาติหวานกรอบกว่า ผักที่ปลูกโดยใช้สารเคมี หรือส้มอินทรีย์ในสหรัฐอเมริกา แม้ผลจะไม่สวยแต่ก็มีวิตามินซีมากกว่าส้มเกษตรเคมีถึง 30% หรือมะเขือเทศเกษตรอินทรีย์มีฟลาโวนอยด์หรือสารต้านอนุมูลอิสระที่มีส่วนในการป้องกันโรคหัวใจสูงกว่ามะเขือเทศทั่วไปเกือบเท่าตัว นอกจากนี้ พืชผักที่ปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ยังมีสารโพลีฟีนอลที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการสันดาปในร่างกายมนุษย์สูงกว่า ซึ่งพืชจะผลิตสารโพลีฟีนอลตามธรรมชาติเพื่อต่อสู้กับแมลงและเชื้อโรคต่างๆ แต่การใช้สารกำจัดแมลงจะทำให้พืชผลิตสารชนิดนี้นี้น้อยลง และการใช้ปุ๋ยเคมีจะทำให้ดินเสื่อมโทรมจนพืชไม่มีวัตถุดิบมาใช้ในการผลิตโพลีฟีนอล

ด้วยการทำเกษตรที่เน้นการพึ่งพาอาศัยธรรมชาติมากกว่าฝีมือ ธรรมชาติและไม่ใช่ปัจจัยการผลิตจากภายนอก ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่มีสารพิษตกค้าง ปลอดภัยกับทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค และไม่ทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม จึงทำให้ความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศต่างๆ เติบโตอย่างรวดเร็วและขยายตัวเข้าสู่ตลาดกระแสหลัก (mainstream market) โดยเฉพาะในแถบประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างกลุ่มประเทศยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ตลาดเกษตรอินทรีย์โลกจึงมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยปีละ 10-15%

ตามร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ ห้างสรรพสินค้า และซูเปอร์มาร์เก็ตต่างให้ความสนใจวางจำหน่ายอาหารและสินค้าเกษตรอินทรีย์ เช่น Walmart และ Costco ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งบางรายถึงกับผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ภายใต้เครื่องหมายการค้าหรือแบรนด์ของตัวเอง เช่น 365 Organic ของห้าง Whole Food, O Organics ของห้าง Safeway เป็นต้น เช่นเดียวกับ Coles ซูเปอร์มาร์เก็ตชั้นนำของออสเตรเลียและห้างเทสโกในอังกฤษก็ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ภายใต้แบรนด์ของตัวเอง แม้แต่ฟาสต์ฟู้ดชื่อดังอย่างแม็คโดนัลด์ในสวีเดนก็ยังผลิตนมอินทรีย์เอง หรือสายการบินลุฟท์ฮันซ่าของเยอรมันและสวิตเซอร์แลนด์ก็หันมาใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

ในประเทศไทย ร้านค้าเพื่อสุขภาพและร้านอาหารเพื่อสุขภาพก็เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ อย่างเช่น ร้านเลมอนฟาร์มซึ่งนอกจากจะจำหน่ายสินค้าเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ทุกชนิด ยังมีแนวคิดชักชวนเกษตรกรขนาดเล็กให้เปลี่ยนวิถีการผลิตจากเกษตรเคมีที่อันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมมาเป็นเกษตรอินทรีย์ โดยสร้างปัจจัยตลาดรองรับผลผลิตที่เกิดขึ้นและรับซื้อในราคาเป็นธรรม

อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ยังถือว่าสูงกว่าสินค้าเกษตรปกติ 25-50% ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ระบบการผลิตที่ใช้แรงงานมากกว่า ปริมาณสินค้าที่ค่อนข้างน้อยทำให้ค่าขนส่งผลผลิตออกสู่ตลาดสูงกว่าผลผลิตการเกษตรทั่วไป อีกทั้งข้อจำกัดเกี่ยวกับกฎระเบียบและมาตรฐานการผลิตก็เข้มงวดมากกว่า นอกจากนี้ ราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่สูงกว่าสินค้าเกษตรเคมียังเป็นการสะท้อนถึงต้นทุนผลผลิตที่แท้จริง เพราะผลผลิตเกษตรเคมีซึ่งขายในราคาต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ไม่ได้นำต้นทุนผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเขามารวมในต้นทุนผลผลิต แต่ผลกระทบความรับผิดชอบและค่าใช้จ่ายในการแก้ปัญหาไปให้สังคม

จากกระแสความต้องการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพและความตื่นตัวเรื่องสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ตลาดเกษตรอินทรีย์เติบโต ได้ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกเกษตรอินทรีย์ทั่วโลกขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กลุ่มประเทศในยุโรปซึ่งเป็นผู้นำในการทำเกษตรแบบใช้สารเคมีได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นการทำเกษตรอินทรีย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น อิตาลี และออสเตรเลียมีพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ 10% สวิตเซอร์แลนด์ 13% ขณะที่สวีเดนมีคนทำเกษตรอินทรีย์ 10% และตั้ง

เป้าว่าจะทำเต็มพื้นที่ร้อยละ 20 ปีข้างหน้า โดยรัฐบาลจะให้เงินอุดหนุนช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง และให้เงินสนับสนุนการทำวิจัยกับสถาบันการศึกษาต่างๆ นอกไปจากการรณรงค์ให้เห็นความสำคัญของเกษตรอินทรีย์และอาหารอินทรีย์ และเข้มงวดกับการห้ามจำหน่ายสินค้าที่มาจากสารพิษอันตรายหรือจีเอ็มโอ ตรงข้ามกับสหรัฐอเมริกาแม้จะมีพื้นที่เพาะปลูกเกษตรอินทรีย์ถึง 12% แต่ก็ยอมรับและสนับสนุนการปลูกพืชจีเอ็มโออย่างเต็มที่

สำหรับพื้นที่เกษตรอินทรีย์ในประเทศไทยยังถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับทั่วโลกที่มีถึง 231 ล้านไร่ ในขณะที่ไทยมีพื้นที่ปลูกพืชเกษตรอินทรีย์เพียง 2 แสนไร่เท่านั้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะเกษตรกรยังขาดความรู้ ขาดสถาบันหรือหน่วยงานที่เข้ามาส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ อีกทั้งเกษตรกรเคยชินกับการใช้สารเคมีทางการเกษตรมานาน แม้รัฐบาลจะประกาศให้เกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติมาถึง 15 ปีแล้ว แต่ก็ไม่ได้ขับเคลื่อนแนวทางเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง และยังคงปล่อยให้มีการโฆษณาขายสารเคมีเพื่อการเกษตรได้อย่างเสรี ไม่ห้ามนำเข้าสารเคมีอันตรายเหมือนที่ประเทศอื่นห้ามกัน ทั้งนี้นโยบายสนับสนุนเกษตรกรให้ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภาพแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมี รณรงค์ไม่ให้มีการเผาตอซังและนำวัสดุตอซังที่เหลือจากไร่นามาเป็นวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยการไกล่เกลี่ยต่อซึ่งร่วมกับหน่วยงานปุ๋ยพืชสดซึ่งจะย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในดิน สามารถช่วยลดภาวะโลกร้อนได้

นายวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ ผู้อำนวยการมูลนิธิชีววิถีได้กล่าวในการเสวนา “เกษตรอินทรีย์กับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากภาวะโลกร้อน” วันที่ 31 พฤษภาคม 2554 ที่จังหวัดสุรินทร์ว่า เกษตรอินทรีย์เน้นการสร้างอินทรีย์วัตถุซึ่งเป็นคาร์บอนรูปแบบหนึ่งที่เก็บมาอยู่ในดินได้ และการไม่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจนจะไม่ทำให้เกิดก๊าซไนตรัสออกไซด์ซึ่งร้ายแรงกว่าคาร์บอนได-

ออกไซด์ 300 เท่า รวมไปถึงการไม่เผาตอซังที่ช่วยลดคาร์บอนไดออกไซด์ อันเป็นการรักษาดินและลดการฆ่าสัตว์เล็กสัตว์น้อยในดิน อีกทั้งเกษตรอินทรีย์ยังหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีจำนวนมาก ซึ่งจะปล่อยก๊าซมีเทนที่เป็นปัญหาออกมา

อย่างไรก็ตาม คนส่วนใหญ่ยังไม่รู้จักเกษตรอินทรีย์อย่างแท้จริง เพราะมักจะเข้าใจผิดคิดว่าพืชผักเกษตรอินทรีย์เป็นประเภทเดียวกับที่ติดป้ายว่าผักปลอดสารพิษ ผักอนามัย และผักไฮโดรโปนิคส์ ที่ยังใช้สารเคมีอย่างปุ๋ยสังเคราะห์และฮอร์โมน ซึ่งในประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 163 พ.ศ. 2538 ให้ความหมายไว้ว่า ผักปลอดภัยจากสารพิษหมายถึง พืชผักที่ไม่มีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างอยู่ หรือมีตกค้างอยู่ไม่เกินระดับมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ ในขณะที่พืชผักที่ปลูกแบบเกษตรอินทรีย์จะปฏิเสธการใช้สารเคมีทุกชนิดโดยสิ้นเชิง

แม้ผลผลิตเกษตรอินทรีย์จะไม่สวยเหมือนกับผลผลิตที่ใช้สารเคมี แต่สิ่งที่ได้มานั้น นอกจากจะได้อาหารปลอดภัยจากสารพิษที่ดีต่อสุขภาพและผืนดินที่อุดมสมบูรณ์ ผู้บริโภคยังได้ความรู้สึกที่ดีที่ได้มีส่วนช่วยให้สิ่งแวดล้อมและสังคมดีขึ้น แต่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมด้านอาหารในประเทศต่างๆ ไม่รวมมือกันอย่างจริงจังสนับสนุนและผลักดันให้เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์มากขึ้น อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง

ข้อมูลอ้างอิง

- เว็บไซต์ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร (ศวกก.) www.mcc.cmu.ac.th
- เว็บไซต์ชมรมเกษตรอินทรีย์แห่งประเทศไทย www.oatthailand.org
- สหกรณ์กรีนเนท www.greenet.or.th
- เว็บไซต์สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม www.csri.or.th
- เว็บไซต์มูลนิธิชีววิถี biothai.net
- เว็บไซต์ www.worldwatch.org
- รายงานการศึกษาตลาดสินค้าเกษตรและอาหารอินทรีย์ในทวีปอเมริกาเหนือ (สหรัฐอเมริกาและแคนาดา) ประจำปีงบประมาณ 2552 (เมษายน 2552-2553) เสนอต่อสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.
- เว็บไซต์ประชาชาติธุรกิจ www.prachahcad.com
- เว็บไซต์กรุงเทพธุรกิจ www.bangkokbiznews.com
- เว็บไซต์หนังสือพิมพ์แนวหน้า www.naewna.com
- เว็บไซต์สำนักข่าวอิสรา www.isranews.org
- เว็บไซต์เลมอนฟาร์ม www.lemonfarm.com

BAFS

กับความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือที่เรียกกันสั้นๆ ว่า BAFS ดำเนินธุรกิจจัดเก็บและเติมน้ำมันอากาศยาน ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานภูมิภาค 2 แห่ง ได้แก่ สมุยและสุโขทัย

BAFS ดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็น CSR ในกระบวนการหลักของกิจการ (CSR-in-process) หรือ การทำกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR-after-process)

CSR-in-process ของ BAFS เริ่มตั้งแต่กระบวนการรับน้ำมัน ซึ่งน้ำมันอากาศยานถูกขนส่งมาทางท่อขนส่งน้ำมันใต้ดินจากคลังน้ำมันของผู้ค้าน้ำมัน มาสู่คลังน้ำมันของบริษัท และบริษัทจะส่งน้ำมันผ่านระบบส่งน้ำมันอากาศยานผ่านระบบส่งน้ำมันอากาศยานทางท่อ (Hydrant) ไปยังท่าอากาศยาน ซึ่งบริษัทจะมีหัวจ่ายน้ำมันอยู่บริเวณหลุมจอดในท่าอากาศยาน และรถเติมน้ำมันจะสูบน้ำมันจากอากาศยานเพื่อเติมน้ำมันให้เครื่องบิน ซึ่งเห็นได้ว่าการดำเนินงานของ BAFS คำนึงถึง CSR เนื่องจากการขนส่งทางท่อทำให้ลดมลภาวะทางอากาศได้ ลดการจราจรขนส่งได้อย่างสะดวก ปลอดภัย

นอกจากนี้ BAFS มีความรับผิดชอบต่อในการให้บริการ โดยคำนึงถึงในเรื่องคุณภาพเป็นสำคัญ โดยบริษัทกำหนดนโยบายคุณภาพว่า การเติมน้ำมันอากาศยานต้องมีคุณภาพตามมาตรฐาน ให้บริการตรงต่อเวลา และมีความปลอดภัยสูงสุด รวมทั้งมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากล

CSR-after-process ของ BAFS มีการดำเนินการในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการจัดกิจกรรมและการรณรงค์ในเรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนและสังคม เช่น มีการตรวจสอบสุขภาพชุมชน การเข้าเยี่ยมเยียน พบปะ หรือเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน การสนับสนุนสิ่งของ/อุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นให้แก่ชุมชน นอกจากนี้ ยังมี การดูแลโรงเรียนรอบชุมชน การพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ และการดูแลสังคมโดยรวม เช่น โครงการบำรุงขวัญทหารหาญ เพื่อช่วยฟื้นฟูจิตใจของทหารที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความไม่สงบตามแนวเขตชายแดนของประเทศไทย เป็นต้น

"BAFS ตระหนักดีว่าธุรกิจย่อมต้องดำเนินไปเป็นหนึ่งเดียวกับสังคม และ CSR ก็เป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดความยั่งยืนขององค์กร โดย CSR ไม่ได้เป็นเพียงความรับผิดชอบต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ทุกฝ่ายงานของ BAFS มุ่งประสานการทำงานร่วมกันอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อความยั่งยืนของบริษัทและสังคมสืบไป"

บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
Bangkok Aviation Fuel Services Public Company Limited

171/2 ถนนกำแพงเพชร 6 แขวงดอนเมือง เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ 10210
Tel.(662) 834 8900 Fax.(662) 834 8999 WWW.BAFSTHAI.COM

เมื่อภาคธุรกิจ จับมือนักวิชาการ และภาคประชาชน กดดันภาคบริการจัดการน้ำ

www.komchadluek.net

๑ ดูฝนมาเยือนแล้ว หลายต่อหลายคนอดเป็นห่วงไม่ได้ว่าฝนปีนี้จะมีมากจนอาจเกิดประวัติศาสตร์ซ้ำรอยหรือไม่ ซึ่งคำถามนี้ไม่มีใครจะตอบได้ นอกจากหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการน้ำ

เหตุเพราะกลัวน้ำจะท่วมนี้เอง รัฐบาลโดยคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) จึงเสนอแผนบริหารจัดการน้ำด้วย พรบ. เงินกู้ยืมประมาณ 3.5 แสนล้านบาท แต่ขาดความชัดเจนในการปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้หลายภาคส่วนออกมาแสดงการคัดค้านนี้ รวมถึงภาคธุรกิจด้วย

การคัดค้านครั้งนี้แสดงออกอย่างเป็นรูปธรรม โดยนายอุเทน ชาติภิญโญ อดีตที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีด้านการระบายน้ำและภาคีเครือข่าย ได้ยื่นฟ้อง กบอ. ต่อศาลปกครองแผนกคดีสิ่งแวดล้อมขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว โดยให้เหตุผลการฟ้องครั้งนี้ว่า การกำหนดข้อกำหนดและขอบเขตของงาน (ทีโออาร์) ของ กบอ. ไม่ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพ ที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างร้ายแรง รวมทั้งไม่มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการต่างๆ และไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมตามที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้ นายปรเมศวร์ มินศิริ นักธุรกิจอินเทอร์เน็ตและผู้ก่อตั้งเว็บสนุกและเว็บกระปุก พร้อมด้วยเครือข่ายภาคประชาชนหลายส่วนได้ร่วมออกแถลงการณ์ต่อสาธารณชนพร้อมยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง รวมถึงยื่นหนังสือไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) กระทั่ง ปปช. ได้ให้คำแนะนำต่อคณะรัฐมนตรี โดยให้ปรับปรุงโครงการเพื่อลดช่องโหว่ของการทุจริต

เหตุผลที่นายปรเมศวร์ และเครือข่ายภาคประชาชนออกมาคัดค้าน คือ มาตรการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของรัฐบาลมีขั้นตอนที่ผิดปกติและรวบรัด ใช้งบประมาณเป็นตัวตั้ง ไม่พิจารณาทางเลือกด้านความมีประสิทธิภาพและเหมาะสมที่ไม่สร้างความเสียหายร้ายแรง อีกทั้งมีขั้นตอนที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายทุจริตคอร์รัปชัน

www.facebook.com/pqes/
จับตา-โครงการจัดการน้ำ-
269310673199306

9 โมดูลบนพื้นฐานของความเป็นไปได้กับการก้าวสู่ความสำเร็จ

แน่นอนว่าการดำเนินโครงการอภิมหาโปรเจกต์ ซึ่งประกอบด้วย 9 โมดูล (ดูรายละเอียดในลัทธิกรอบ) เลี่ยงไม่ได้ที่จะสร้างผลกระทบให้กับพื้นที่ที่อยู่ในส่วนของโครงการทั้ง 9 โมดูล ดังที่**อาจารย์ศศิณ เจริญผล** เลขาธิการมูลนิธิสืบนาเคเสถียร ได้ให้ความคิดเห็นผ่านเวทีเสวนาหลายต่อหลายเวที อาทิ กรณีโมดูลที่ 1 ที่จะมีการสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำที่ใช้ประมาณกว่า 5 หมื่นล้านบาท กระจายไปตามลุ่มน้ำต่างๆ ทั้ง ปิง ยมน่าน สะแกกรัง และป่าสัก ซึ่งพื้นที่เหล่านี้ได้ครอบคลุมพื้นที่ก่อนประเทศไล่เรียงลงมาตั้งแต่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกบางส่วน

หากพื้นที่ดังกล่าวมีการก่อสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการฯ ย่อมออกมาต่อต้าน การดำเนินการย่อมล่าช้า ขณะที่ตามแผนของ กบอ. วางไว้ 5 ปี ต้องแล้วเสร็จทุกโครงการ ซึ่งเป็นไปไม่ได้ นอกจากนี้ ในแต่ละพื้นที่ยังไม่มี การสำรวจ ประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม อีกทั้งปัญหาการเวนคืนที่ดินของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคกลางตอนล่างที่จะกลายเป็นพื้นที่ระบายน้ำหรือฟลัดเวย์ ประชาชน ยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลยว่าจะยอมให้บ้านของตนเป็นพื้นที่รองรับน้ำหรือไม่

www.prachatai.com

นายสุวัฒน์ เชาปรีชา นายวิศวกรรมสถาน

แห่งประเทศไทย ได้แสดงความเป็นห่วงไว้ในเวทีสัมมนา “งบน้ำเพื่อชีวิตขอร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ” จัดโดย องค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) และคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2556 ไว้ว่า ในตอนเริ่มต้นของโครงการรัฐบาลทำเหมือน ต้องการระดมสมองจากทุกภาคส่วนมากำหนดมาสเตอร์ แพลน (Master Plan) แต่เอาเข้าจริงดูเหมือนจะมีเงื่อนไขมากมาย

สุดท้ายแล้วก็กลายเป็นว่าไม่ได้ทำอย่างจริงจัง

รัฐบาลเอากรอบเงินกู้เป็นตัวตั้งเพื่อกู้เงินมาโดยอ้างว่าต้องรีบทำไม่เช่นนั้นน้ำจะท่วม และใครจะรับผิดชอบ แต่รัฐบาลควรตระหนักให้ดีกว่า หากใช้งบประมาณ 3.5 แสนล้าน ไปแล้วและไม่สามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมไม่ได้จริงๆ ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ นอกจากนี้ จากแผนงานเป็นการออกแบบไปก่อสร้างไป ซึ่งอาจจะทำให้งานไม่เสร็จตามกำหนด งานที่ใช้งบประมาณมากนี้ไม่ควรอย่างยิ่งที่จะไปฝากความหวังไว้กับผู้รับเหมาเพียงอย่างเดียว

“ผมว่าคงเสร็จไม่ทันเพราะบางพื้นที่ไม่สามารถเข้าไปศึกษาผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมได้ โครงการใหญ่นี้นับกับบ 3.5 แสนล้าน ไม่สามารถทำให้แล้วเสร็จภายใน 5 ปีได้ ถึงท่านจะมาอ้างว่าทุกอย่างที่ทำชอบด้วยกฎหมาย ที่ผ่านมาก็มีหลายโครงการ ที่ทำถูกต้องตามกฎหมายแต่ก็ไม่แล้วเสร็จ ซึ่งล้วนทำให้ประเทศชาติเสียหาย ผมไม่เห็นด้วย ตั้งแต่ต้น เคยทำข้อเสนอไปก็ไม่รับฟัง ผมคิดว่าเรามีสิทธิที่จะคัดค้าน มีสิทธิที่จะห่วงใย ประเทศของเรานะครับ”

ทบทวนเพื่อก้าวอย่างโปร่งใส

นอกจากความไม่ชัดเจนของแผนฯ ผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ความกังวลว่าแผนฯ นี้จะสามารถแก้ปัญหาได้จริงหรือ และปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน หลายคนอดสงสัยไม่ได้ว่าคนในรัฐบาลมีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัทที่ชนะการประมูลหรือไม่ กลไกการตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินงานคืออะไร ตรวจสอบโดยใคร หากเกิดความผิดพลาดหรือมีการทุจริตใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งทุกข้อกังวลงี้กลับไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจนจากรัฐบาลแต่อย่างใด

นายเจน นำชัยศิริ รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวไว้อย่างน่าคิดว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่ทำนาจึงไม่แปลกที่น้ำจะท่วม เพราะต้องการน้ำไว้ทำนา หากปีใดที่มีน้ำมากเราก็มีการบริหารจัดการที่ทำให้อยู่กับน้ำได้ โดยไม่คิดว่าน้ำเป็นปัญหา

“เมื่อสองปีก่อนคราวเกิดมหาอุทกภัย พบว่าน้ำเริ่มมาตั้งแต่เดือนมีนาคมเพราะฝนเริ่มตกจนมาถึงเดือนกันยายนน้ำก็มากขึ้น ผมอยากให้อาณาประชาราษฎร์ที่ตรงนั้นมาเป็นตัวตั้งว่า ถ้าเราจะระบายน้ำเราจะทำอย่างไรอย่าลืมนะครับว่า ในตอนนั้นเราได้ข้อสรุปว่าน้ำท่วมเกิดจากการบริหารจัดการ คำถามก็คือตอนนี้เราได้ปรับปรุงการบริหารจัดการน้ำแล้วหรือยัง มันไม่ใช่ที่เราจะมาพูดเรื่องฟลัดเวย์อย่างเดียว ปกติบ้านเราน้ำท่วมทุกปีอยู่แล้วเพราะเราจะได้น้ำ อันนี้เป็นเรื่องของธรรมชาติ ประเด็นของผมอยู่ที่ว่า งบประมาณบริหารจัดการน้ำ 3.5 แสนล้าน มันได้แก้ปัญหาตรงนั้นหรือเปล่า ตอนนีรัฐก็พูดถึงแต่เรื่องการระบายน้ำอย่างเดียว ระบายน้ำด้วยสิ่งก่อสร้าง แต่อย่าลืมนะว่าการก่อสร้างมันก็มีสิ่งที่เราคาดไม่ถึงอยู่เสมอ หากสิ่งก่อสร้างที่ทำตามโครงการที่ว่ามานั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ มันไม่ได้เป็นปัญหาเฉพาะคนรุ่นเรา แต่มันจะเป็นปัญหาไปถึงรุ่นลูกหลาน”

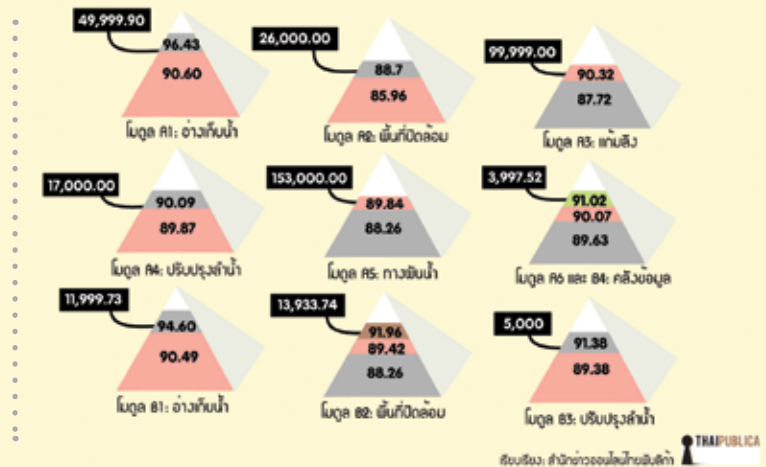
www.rsunews.net

เหตุอยู่ที่ไหนก็ควรแก้ที่เหตุ ไม่ใช่ทุเหตุมาเพื่อกู้เงิน 3.5 แสนล้านบาทโดยไม่ฟังเสียงเจ้าของประเทศ

**ผลการเสนอของกลุ่มบริษัท
ที่ยื่นขอประมูลโครงการ 3.5 แสนล้านบาท**

■ ราคาที่เสนอ (ล้านบาท)

● การร่วมทุนกับ บิ.นิต. เอส.ซี.
● K-Water
● ITD POWER CHINA JV.
● กลุ่มบริษัทร่วมถือหุ้นไทย (หน่วย: ล้านบาท)

www.thaipublica.org

สืบเนื่อง: สำนักข่าวไทยพีบีเอส

โมดูลที่ a1 การสร้างอ่างเก็บน้ำอย่างเหมาะสมและยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำปิง ยม น่าน สะแกกรัง และป่าสัก จำนวน 5 หมื่นล้านบาท **บริษัทที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ITD หรือ Italian Thai Development จำกัด เสนอราคาอยู่ที่ 49,999,894,800 บาท**

โมดูลที่ a2 การจัดทำผังการใช้ที่ดิน/การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งการจัดทำพื้นที่ปิดล้อมชุมชนและเศรษฐกิจหลัก สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 2.6 หมื่นล้านบาท **บริษัทที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ITD หรือ Italian Thai Development จำกัด เสนอราคาอยู่ที่ 26,000 ล้านบาท**

โมดูลที่ a3 การปรับปรุงพื้นที่เกษตรชลประทานในพื้นที่โครงการชลประทานเหนือ จ.นครสวรรค์ เพื่อเก็บกักน้ำหลากชั่วคราว จำนวน 1 หมื่นล้านบาท **บริษัทที่ได้คะแนนสูงสุด คือ บริษัท K Water เสนอราคาอยู่ที่ 9,999,990,000 บาท**

โมดูลที่ a4 การปรับปรุงสภาพลำน้ำสายหลัก และการป้องกันการกัดเซาะตลิ่งริมแม่น้ำในพื้นที่แม่น้ำยม น่าน และเจ้าพระยา จำนวน 1.7 หมื่นล้านบาท **บริษัทที่ได้คะแนนสูงสุด คือ บริษัท ITD เสนอวงเงินเต็มเพดานที่ 17,000 ล้านบาท**

โมดูลที่ a5 การจัดทำทางผันน้ำ (Flood Diversion Channel) ขนาดประมาณ 1,500 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที รวมทั้งการก่อสร้างถนนเพื่อรองรับคมนาคม จำนวน 1.53 แสนล้านบาท **บริษัทที่ได้คะแนนสูงสุด คือ บริษัท K Water เสนอวงเงินเต็มเพดานที่ 153,000 ล้านบาท**

โมดูลที่ a6/b4 ระบบคลังข้อมูลเพื่อการพยากรณ์และเตือนภัย รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำ 4,000 ล้านบาท **บริษัทที่ได้คะแนนสูงสุด คือ บริษัท Loxley เสนอราคา 3,997,520,000 บาท**

โมดูลที่ b1 การสร้างอ่างเก็บน้ำอย่างเหมาะสมและยั่งยืนในพื้นที่ 17 ลุ่มน้ำ จำนวน 1.2 หมื่นล้านบาท **บริษัทที่ได้คะแนนสูงสุด คือ บริษัท ITD เสนอราคาอยู่ที่ 11,999,733,000 บาท**

โมดูลที่ b2 การจัดทำผังการใช้ที่ดิน/การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งการจัดทำพื้นที่ปิดล้อมชุมชนและเศรษฐกิจหลัก สำหรับพื้นที่ 17 ลุ่มน้ำ จำนวน 1.4 หมื่นล้านบาท **บริษัทที่ได้คะแนนสูงสุด คือ บริษัท Summit SUT เสนอราคาอยู่ที่ 13,933,744,804 บาท**

โมดูลที่ b3 การปรับปรุงสภาพลำน้ำสายหลัก และการป้องกันการกัดเซาะตลิ่งริมแม่น้ำในพื้นที่ 17 ลุ่มน้ำ จำนวน 5,000 ล้านบาท **บริษัทที่ได้คะแนนสูงสุด คือ บริษัท ITD เสนอวงเงินเต็มเพดาน 5,000 ล้านบาท**

กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดไปถึง 5 Module คือ บริษัท ITD ซึ่งมีราคารวมที่เสนอ 109,999,627,000 บาท ขณะที่บริษัท K Water จะได้คะแนนสูงสุดเพียงแค่ 2 Module แต่มูลค่าราคาแผนงานที่เสนอมีวงเงินสูงถึง 162,999,990,000 บาท ส่วนบริษัท Summit SUT และบริษัท Loxley ได้เพียงบริษัทละ 1 Module

TECHNOBOTS SAVE THE WORLD

เทคโนโลยีอนาคตพิทักษ์โลก

กำเนิดจาก :
พลาสติกหล่อขึ้นรูปจากโพลีเมอร์
+ ไฟเบอร์

ภารกิจ :

ประหยัดพลังงานในการผลิต
ลดคาร์บอนไดออกไซด์ในกระบวนการผลิต
น้ำหนักเบา ประหยัดเชื้อเพลิงในการขนส่ง

COMPOSIMUS

www.pttplc.com

กลุ่ม ปตท.เชื่อมั่นว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะนำมาซึ่งชีวิตที่ดีและยั่งยืน

ptt
GREEN
FOR LIFE

ทางรอด ที่ยังเหลืออยู่

เคยตกเป็นข่าวใหญ่ตามหน้าสื่อเมื่อต้นปี 2543
กับการตัดสินใจหันหลังให้กับชีวิตนักธุรกิจ
ทนายทระกูลดัง เพื่อไปใช้ชีวิตในฐานะ
กระฎุมสีหลังของชาติที่ ต.ท่ายาง อ.ท่ายาง
จ.เพชรบุรี สิบกว่าปีที่เขา วิไลต เตชะไฟบูลย์
หายไปจากแวดวงธุรกิจ ขณะที่ตัวตนในมาดของ
ชาวไร่ชาวนากลับดูเด่นชัดมากยิ่งขึ้น

สิบกว่าปีกับชีวิตบนท้องไร่ท้องนา นอกจากผลิตสินค้าทางการเกษตรแบบปลอดสารเคมีหรือเกษตรอินทรีย์แล้ว เขายังทำหน้าที่ช่วยยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ให้กับเพื่อนเกษตรกรในละแวกบ้าน

“เรามีการรวมกลุ่มชาวนา 10 กว่าจังหวัด เป็นสภาเครือข่ายองค์กรเกษตรกรแห่งประเทศไทย เป็นสภาของเครือข่ายไม่มีประธาน ทำหน้าที่เชื่อมแต่ละกลุ่มเข้ามา ให้ความรู้ เจรจาต่อรองกับธนาคาร ซึ่งที่ผ่านมาช่วยให้เกษตรกรสามารถรักษาที่ดินทำกินของตัวเองได้มากที่สุด สำหรับงานด้านเศรษฐกิจเราได้ทำการจัดตั้งบริษัทมหาชน มีสมาชิกผู้ถือหุ้นกว่า 800 คน บริษัทมหาชนนี้จะทำหน้าที่รวบรวมผลผลิตออกสู่ตลาด ส่วนรายได้ที่ได้มานำมาปันผลกัน อย่างไรก็ตามเรามองไปถึงว่านอกจากมีเกษตรกรแล้ว ควรเปิดให้ผู้บริโภคเข้ามาเป็นหุ้นส่วนเป็นเครือข่ายกัน ส่วนบ้านนาวิไลเป็นหน่วยเศรษฐกิจเล็กๆ ของครอบครัวผม ยังไม่ได้ทำอะไรมากตั้งใจให้เป็นที่เป็นที่ outlet สำหรับผลิตภัณฑ์ในไร่และสร้างแบรนด์” วิไลต์ กล่าว

กระนั้นก็ดี ยังมีอีกโครงการที่มวลหมู่พี่น้องเกษตรกรและคุณวิไลต์ร่วมวางแผนและจะเปิดตัวภายในปลายปี 2556 หรือต้นปี 2557 คือ ศูนย์รวมผลผลิตจากสวนจากไร่ เช่น เงาะ ลองกอง ทุเรียน ฯลฯ บนที่ดิน 1 ไร่ 2 งาน ย่านศรีนครินทร์

“หลักเลยก็คือ การเข้าไปพัฒนาที่ดินแปลงนี้ให้เป็นจุดเชื่อมของเรากับผู้บริโภค และจะเปิดบ้านนาวิไลต์ 2 ที่นี้ด้วย”

เงินทองของมายา ข้าวปลาเป็นของจริง

“เงินทองของมายา...ข้าวปลาของจริง” คือประโยควรรคทองของ หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ผู้ได้รับขนานนามว่า “บิดาแห่งการเกษตรแผนใหม่” และเป็นประโยคที่คุณวิไลต์มักจะกล่าวอยู่เสมอ และเชื่อว่าการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของโลกด้วยระบบทุนที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ท้ายที่สุดจะไปจบลงที่กันเหว

“โลกหมุนไปตามหลักการตลาดที่เอากำไรเป็นตัวตั้งเป็นตัวบีบคั้น ซึ่งตอนนี้หลายฝ่ายเห็นแล้วว่า

มันกำลังล้มสมัย ไม่เฉพาะแต่ประเทศไทย แม้แต่ประเทศเจ้าของลัทธินี้ ก็เริ่มตกหลุมตัวเองมากขึ้นเรื่อยๆ ทางรอดของเราคือ ควรเริ่มมองหาทางที่ถูกต้องโดยสรุปจากบทเรียนที่ผิดพลาด และพัฒนาประเทศโดยใช้ฐานคิดเดิมของสังคมไทยซึ่งมีรากเหง้าจากธรรมชาติ ทรัพยากร น้ำ ป่า ภูมิอากาศ โดยเอาคนเป็นตัวตั้ง และเลือกใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อฐาน แต่ถ้าเรายังตั้งฐานของการพัฒนาด้วยกลไกเศรษฐกิจอย่างเดียวเหมือนที่ผ่านมา ใช้ตัวเลขจีดีพีเป็นตัววัดความเจริญ เทคโนโลยีจากฐานนี้ก็พาเราไปสู่เหว ฉะนั้น ข้าวปลา อาหาร จึงเป็นของจริงและใช้ให้เป็นฐานเพื่อเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมที่จะทำให้เรามีคุณภาพชีวิตที่ดีจริงๆ วันนี้เราสามารถเห็นความผิดพลาดจากการพัฒนาใน 30 ปี ที่ผ่านมาระยะเห็นคนแก่ผมขอใช้คำว่าผู้เฒ่า ที่ไม่ค่อยมีคุณภาพชีวิต ซึ่งเราจะไปว่าเขาอย่างเดียวไม่ได้เพราะชีวิตเขาถูกบีบคั้นให้ละเลยการศึกษา เรื่องสุขภาพ ชีวิตถูกบดบังด้วยการหารายได้และการบริโภคที่ผิดๆ สุดท้ายก็ทำลายตัวเองเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ที่มีสุขภาพกายและจิตไม่ดีทั้งๆ ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี แต่มีสภาพซึมเศร้าหดหู่ การพัฒนาแบบนี้ไม่ได้ให้ผลดีอะไร แต่ทำให้คนเครียด”

อย่างไรก็ตาม แม้หลายคนเคยเห็นด้วยและเหนื่อยล้ากับการพัฒนาที่บ้ำระห่ำอยู่ขณะนี้ แต่ก็ยังคงต้องเดินไปตามผู้คนส่วนใหญ่ ถึงตรงนี้คุณวิไลต์เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับเหตุและปัจจัยทั้งจากภายในภายนอกด้วย

“สิ่งที่ผมทำได้พัฒนาปรับปรุงในตัวเองมาพอสมควร และเมื่อถึงวิกฤติ เมื่อถึงเวลาเสื่อม ตัวเรา ครอบครัวของเรา หมู่คณะของเรา องค์กรของเราจะรอด เหมือนได้ต่อแพไว้ใช้ยามที่น้ำท่วมโลก สิ่งที่เราทำก็คือ แพที่ไว้เกาะ ไว้ใช้เป็นอุปกรณ์ ให้ถึงวันที่โลกจะฟื้น”

ต้องเรียกร้องข้อเสนอจากผู้ประกอบการรายใหญ่

รายงานจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ระบุว่า ไทยมีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นอันดับที่ 48 ของโลก แต่กลับนำเข้าสารเคมีสูงเป็นอันดับ 1 ของโลก และปี พ.ศ. 2554 ประเทศไทยมีการใช้สารเคมี

ทางการเกษตรมากเป็นอันดับที่ 5 ของโลกคือ 0.86 ต่อเฮกเตอร์¹ ในอีกด้านหนึ่ง พบว่าคนไทยมักมีความเสี่ยงจากการบริโภคพืชผักผลไม้ที่มีการปนเปื้อนสารเคมีในปริมาณมาก ยืนยันจากสถิติการตายของคนไทย (2552) มะเร็ง คือ อัตราการเสียชีวิตที่มากที่สุด เฉลี่ยวันละ 153 คน ในจำนวนนี้เป็นมะเร็งตับสูงที่สุด ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าสาเหตุใหญ่มาจากการสารเคมีที่ปนเปื้อนในอาหาร สถานการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ชี้ให้เห็นถึงมาตรฐานการผลิตที่ขาดความรับผิดชอบได้หรือไม่

“ผมคิดว่าเกษตรกรยังไม่อยู่ในฐานะที่จะถูกเรียกร้องมากเกินไป และคนที่จะเป็นตัวอย่างไม่น่าจะเป็นคนตัวเล็กตัวน้อย แต่น่าจะเป็นกลุ่มที่มีพลังอำนาจอย่างบริษัทที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับการเกษตรควรจะมี ความรับผิดชอบ ที่พูดกันว่ามีซีเอสอาร์นั้นได้เคยทำ ความเข้าใจหรือเปล่า เพราะทุกวันนี้ซีเอสอาร์ยังเป็นที่ เข้าใจกันคลาดเคลื่อน โดยเอากำไรมาทำซีเอสอาร์ ซึ่ง บางทีกิจกรรมที่ทำซีเอสอาร์ยังมีมูลค่าที่น้อยไปกว่า ค่าโฆษณาหรือการประชาสัมพันธ์เสียอีก

การทำซีเอสอาร์ไม่ใช่แค่กิจกรรม แต่ต้องถูกนำไปบูรณาการผสมผสาน หรือ integrate ไว้ในกระบวนการ การดำเนินงานของบริษัท ซึ่งผมว่าผลกำไรที่จะแบ่งไปทำประชาสัมพันธ์น่าจะเอาไปลดในกระบวนการผลิตผล อาจจะดีกว่า เพราะไอ้ที่ทำอาจทำลายกว่าเยอะ อีกข้อจำกัดหนึ่งคือ กำไร กำไรเป็นอุปสรรคกับการแสดงความ รับผิดชอบ ฉะนั้น ผมคิดว่าการทำซีเอสอาร์คือ การให้ น้ำหนักกว่าจะเป็นองค์กรที่มีความสุขมากขึ้น มีความ มั่นคงตามสมควร ไม่ใช่กำไร หรือทำธุรกิจที่ถูกกฎหมาย แต่ทำลายสังคม”

สิทธิบัตร กรัฟยีสินทางปัญญา ของใคร?

ชัยภูมิที่ตั้งของประเทศไทยอยู่ในโซนที่มีความอุดมสมบูรณ์ กระทั่งมีคำกล่าวว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” แต่คำกล่าวที่ว่านี้จะยาวนานไปได้เพียงไร ในเมื่อทุกวันนี้มีกลุ่มบริษัทข้ามชาติและบริษัทในชาติพยายาม

ควบคุมและสร้างความชอบธรรมในการเป็นเจ้าของพืชพันธุ์ธัญญาหารด้วยเครื่องมือที่เรียกว่า “สิทธิบัตร”

“สิทธิบัตรมาจากความคิดครอบงำโลกด้วยการยึดครองเป็นเจ้าของ ซึ่งโดยแท้จริงแล้วในโลกนี้ถ้าเอาหลักพุทธศาสนามาพูดโลกนี้ไม่มีใครเป็นเจ้าของ แม้กระทั่งตัวเราเอง ฉะนั้น การพยายามถือครองที่ดิน กอบโกยเงินทองมากเกินไปมันสมควรหรือเปล่า สิ่งที่เราเรียกว่านวัตกรรม ผมถามว่ามันเป็นนวัตกรรมของใหม่จริงๆ หรือเปล่าอย่าง พันธุ์ข้าว มันเป็นภูมิปัญญาของคนโบราณที่ส่งต่อพันธุ์ข้าวมานานหลายร้อยปี ซึ่งคนโบราณก็ไม่เคยเขียนชื่อนะครับว่าใครเป็นเจ้าของ แล้วการที่คุณแค่เอาของที่มีอยู่ก่อนหน้ามาปรุงมาแต่ง แล้วประกาศว่าเป็นนวัตกรรมของคุณ ผมว่ามันเป็นการปกป้องสิทธิที่ไม่ควรพึงมีหรือเปล่า เราควรเดินบนทางสายกลางคือ ยอมรับสิทธิตามสมควรนะครับ และสุดท้ายต้องเปิดโอกาสให้สิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อโลก

รัฐบาลไทยก็ไม่ได้อยู่ในสถานการณ์ที่น่าไว้วางใจเลย ถ้าประชาชนเผลอก็วิ่งไปเป็นนายหน้าให้กับบริษัทข้ามชาติ โครงสร้างนักการเมือง ข้าราชการ พร้อมทั้งจะจ่ายทุกสิ่งทุกอย่างแม้แต่นาคตของลูกหลาน ผมเชื่อว่าถ้าผู้คนเริ่มเบื่อหน่ายกับระบบนี้เมื่อไร และมาจับมือกัน หันหน้ามาร่วมกันไม่ว่าเรื่องข้าว ยา ผู้บริโภค ต้องรู้ว่าเราโดนระบบนี้หลอกต้มมานาน ระบบที่ทำให้เราเครียด ป่วย และสร้างระบบใหม่ขึ้นมา บนฐานคิดใหม่ที่ยอมรับด้วยกัน ง่ายๆ แค่ว่าเอาข้าวปลาอาหารมาตั้ง และทุกคนยอมรับร่วมกันว่าที่ตั้งอยู่นี้ไม่ใช่แค่อาหารอย่างเดียวแต่มีจิตวิญญาณ มีความเพิลิดเพิลิน มีพลังที่หล่อเลี้ยงพวกเรา เพียงแค่นี้เรื่องเงินเรื่องทองก็ไม่สำคัญ มันจะหายไป ความจนก็หายไป หนี้ก็หายไปด้วย”

ถึงเวลาที่เราจะเปลี่ยนฐานกันหรือยัง...

¹เฮกเตอร์ เท่ากับ 6 ไร่ 1 งาน

"รถเข็นนิทาน สานความห่วงใย"

เพื่อจัดหาหนังสือนิทานใหม่ให้หอผู้ป่วยเด็กในโรงพยาบาลชุมชนทั่วประเทศ

เชื่อหรือไม่... ว่านิทานสามารถสร้างความสุขให้ผู้ป่วยเด็ก ได้เป็น ๒ เท่า ของเด็กที่ไม่ป่วย

- นิทานทำให้พ่อแม่หลายคนได้สื่อสารความรักถึงตัวลูกในยามที่เขาเจ็บป่วย ด้วยวิธีง่ายๆ คือเล่านิทานอ่านหนังสือให้ฟังนั่นเอง ความเอื้ออาทรสามารถเดินทางผ่านตัวหนังสือด้วยอัตราความเร็วเท่าความรักที่มีอยู่
- นิทานทำให้ผู้ป่วยเด็ก กำลังใจดีขึ้น ความสุขทำให้ร่างกายหลั่งสารเคมีฝ่ายดี ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานโรค บางรายที่ป่วยหนักกลับพลิกฟื้นมีพลังชีวิตอีกครั้ง อย่างไม่น่าเชื่อ
- ผู้ป่วยเด็กด้อยโอกาสจำนวนไม่น้อย แม้ก่อนเจ็บป่วยก็ไม่ค่อยมีโอกาสเข้าถึงนิทานที่ชื่นชอบ เรียกว่าอยู่โรงพยาบาลยังได้อ่านนิทานมากกว่าตอนอยู่บ้านหรือโรงเรียนเสียอีก

ปัจจุบัน... ประเทศไทยมีสถานพยาบาลในชุมชนระดับตำบลและอำเภอรวมแล้วกว่า ๗,๐๐๐ แห่ง มีเด็กด้อยโอกาสที่หุ้หนวียหาเข้ารับการรักษาต่อหน่งๆ ฝับแสรรายมาช่วยกันคนละไม้คนละมือเปลี่ยน "พื้นที่แห่งความเจ็บป่วย" ให้กลายเป็น "พื้นที่แห่งความสุข" ให้หนูน้อยเหล่านั้กันหลายๆ ณะะ

ขอเชิญร่วมฟังเสวนา SVN TALK

ความจริงข้าวประเทศไทย ใครล่ามจม... ใครร่ำรวย

เพื่อสร้างความเข้าใจต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต
ที่จะเกิดขึ้นกับข้าวของประเทศไทยจากนโยบายจำนำข้าวเพื่อช่วยเหลือ
เกษตรกรด้วยงบประมาณหลายแสนล้านบาท

ผู้ร่วมเสวนา

- ดร. นิพนธ์ พัวพงศกร นักวิชาการเกียรติคุณสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)
- คุณวิชัย ศรีประเสริฐ นายกกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย
- คุณซูธิดา ม่วงมั้น ผู้จัดการโรงสีรักษัธรรมชาติ จ.ยโสธร

วันอาทิตย์ที่ 30 มิถุนายน 2556

เวลา 13.00 -16.00 น.

ณ. ห้องประชุมอเนกประสงค์
หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

ลงทะเบียนร่วมงานได้ที่

Facebook : **svnthailand**

E-mail : svnthailand@gmail.com

โทร 084-700-5506

02-876-0291-5#133 คุณมิถุนต์

(ไม่เสียค่าใช้จ่าย)

CSR

Movement

กปน. ร่วมรักษาป่าต้นน้ำ

นายคมศิลป์ แก้วศิระวงศ์ ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาการผลิตระบบส่งและจ่ายน้ำ (ที่ 2 จากซ้าย) ผู้แทนจากการประปาานครหลวง (กปน.) พร้อมคณะจิตอาสา ได้ร่วมกับผู้บริหารเขื่อนภูมิพล คณะกรรมการลุ่มน้ำปิง นายอำเภออมก๋อย ไปมอบข้าวสารจำนวน 15 ตัน ให้แก่ชุมชนต้นน้ำที่ อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ ใน **“โครงการปลูกป่าแลกข้าว”** เพื่อแลกกับการงดเผาป่าในการปลูกพืช เป็นเวลา 1 ปี

กปน. มอบทุนการศึกษาแก่บุตรผู้ปฏิบัติงาน

นายไตรรงค์ ขนอม รองผู้ว่าการ การประปานครหลวง (กปน.) เป็นประธานในพิธีมอบทุนการศึกษาแก่บุตรผู้ปฏิบัติงาน กปน. ระดับชั้นประถมศึกษา-ปริญญาตรีรวม 707 ทุน จำนวนเงิน 2,083,000 บาท ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการรับผิดชอบต่อสังคม ยกย่องคุณภาพชีวิตของผู้ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานใหญ่ กปน. ถนนประชาชื่น

BMCL ร่วมสนับสนุนโครงการศิลปะน้ำหนึ่งใจจันทร์

บมจ.รถไฟฟ้ากรุงเทพ (BMCL) ผู้ให้บริการรถไฟฟ้า MRT ร่วมกับอุทยานกอล์ฟ วังจันทร์ และบริษัทในเครือ ช.การช่าง จัดกิจกรรมเพื่อสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการศึกษา ด้วยการมอบรางวัลทุนการศึกษา และร่วมบริจาคสิ่งของที่จำเป็น จำนวน 100,000 บาท ให้แก่เด็กนักเรียนและโรงเรียนที่ขาดแคลน

SIW ร่วมลงนาม CSR-DIW Continuous Award “ก้าวสู่ปีที่ 5”

บริษัท สยามลวดเหล็กอุตสาหกรรม จำกัด อ.บ้านค่าย จ.ระยอง ได้เข้าร่วมพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ในโครงการพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีส่วนร่วม (CSR-DIW) กับกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งในพิธีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในครั้งนี้ สยามลวดเหล็กฯ ได้ดำเนินการ CSR-DIW Continuous Award มาเป็นปีที่ 5 ได้ร่วมทำกิจกรรมและบูรณาการกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ที่ยั่งยืนให้กับชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง และพร้อมที่จะดำเนินการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของเราต่อไป

เรียงจากซ้ายไปขวา คุณศรัยฉัตร ภูญชร ณ อยุธยา จีระแพทย์ คุณระวีวรรณ แจ่มเจนกิจ อุปนายกสมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทยฯ วันเฉลิม ธนสารศิลป์ ผู้ช่วยฝ่ายธุรกิจจักรเย็บผ้าและอุปกรณ์ตัดเย็บ บริษัท วิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด คุณอรุณี ศิริวัฒน์ ผู้อำนวยการ สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ คุณนาวัน เยาวพลกุล

วัสดุจากบรา

นายธรรมรัตน์ โชควัฒนา กรรมการผู้ช่วยผู้อำนวยการ บมจ.ไอ.ซี.ซี.อินเตอร์เนชั่นแนล ผู้จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ วาโก้ ร่วมกับ นายวันเฉลิม ธนสารศิลป์ ผู้ช่วยฝ่ายธุรกิจจักรเย็บผ้าและอุปกรณ์ตัดเย็บ บริษัท วิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ผู้จัดจำหน่ายจักรเย็บผ้า จาโนเม่ จัดงานแถลงข่าวโครงการ วาโก้ บราเดย์ “บราเก่าของคุณ...อาชีพใหม่ของเขา ปี 2” โดยเชิญชวนผู้หญิงไทยเช็คสุขภาพบรา พร้อมนำบราเก่ามาร่วมบริจาคเพื่อสร้างอาชีพ โดยมี คุณระวีวรรณ แจ่มเจนกิจ อุปนายกสมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทยฯ คุณอรุณี ศิริวัฒน์ ผู้อำนวยการ สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ คุณศรัยฉัตร ภูญชร ณ อยุธยา จีระแพทย์ และคุณนาวัน เยาวพลกุล ร่วมงาน ณ ห้องพุทธรักษา ชั้น 6 บมจ.ไอ.ซี.ซี.อินเตอร์เนชั่นแนล

เลวนาเรื่องช้าง

คุณสมชัย สุทธิกุลพานิช ประธานคณะที่ปรึกษากรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) พร้อมด้วย **พล.ต.ต.ชูเกียรติ ประทีปะเสน** เลขาธิการมูลนิธิคีนันช้าง สู้ธรรมชาติ **คุณเพชร มโนปวิตร** ผู้อำนวยการอนุรักษ์ WWF ประเทศไทย และ **คุณพงษ์พันธ์ วิเชียรสมุทร** ประธานมูลนิธิช้างป่าบ้านพอ เข้าร่วมเสวนาในหัวข้อ “บทบาทองค์กรพัฒนาเอกชนกับการอนุรักษ์ช้าง” โดยมี **คุณชาลอต ไทฉนวนิก** ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) ให้การต้อนรับ ณ บริเวณ Hall of Mirror ศูนย์การค้าสยาม พารากอน

(ซ้ายไปขวา) นางกิตติยาดี นิลวรรณ ผู้จัดการสื่อสารองค์กร บริษัท เอสโซ่ นายอิศรา สุนทรวิภาต ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ฯ พณฯ องคมนตรี นายธำนิษฐ กรัยวิเชียร รองประธานกรรมการมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ มร. ซี. จอห์น อัทนัส ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ บริษัท เอสโซ่ฯ นายมงคลนิมิตร เอื้อเชิดกุล กรรมการและผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ฯ

เอสโซ่สนับสนุนการจัดนิทรรศการของศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร

เอสโซ่ให้การสนับสนุนกิจกรรมและนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงานพร้อมทั้งจำหน่ายผลิตภัณฑ์และสาธิตการผลิตผลงานของศูนย์ศิลปาชีพ บางไทรฯ ซึ่งจะจัดขึ้นในกรุงเทพมหานครฯ พณฯ องคมนตรี นายธำนิษฐ กรัยวิเชียร (กลาง) ในฐานะรองประธานกรรมการมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ รับมอบเงินสนับสนุนจำนวน 281,000 บาท จาก มร. ซี. จอห์น อัทนัส (ที่ 4 จากซ้าย) ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) สำหรับใช้ในการจัดงานนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ผลงาน รวมถึงจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และสาธิตการผลิตผลงานของศูนย์ศิลปาชีพ บางไทรฯ ซึ่งจะจัดขึ้น ณ ไลฟ์สไตล์ ฮอลล์ ชั้น 2 ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพฯ จำนวน 2 ครั้ง ในเดือนกรกฎาคม และสิงหาคม 2556 โดยในปีนี้บริษัทฯ ได้เพิ่มเงินสนับสนุนเป็น 281,000 บาท เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 81 พรรษา ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ฮอนด้าชวนเจ้าของรถคันแรกอบรม “จับชีพปลอดภัยในรถคันแรกกับฮอนด้า”

บริษัท ฮอนด้า ออโตโมบิล (ประเทศไทย) จำกัด จัดกิจกรรมซีเอสอาร์ ต่อยอดนโยบายรถคันแรก เปิดตัวแคมเปญ “จับชีพปลอดภัยในรถคันแรกกับฮอนด้า” เพื่อรณรงค์ให้ผู้ขับขี่รถยนต์คันแรกทุกคนที่สนใจ ไม่จำกัดเฉพาะลูกค้าฮอนด้า ได้เรียนรู้ทักษะด้านความปลอดภัยในการขับขี่ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อความปลอดภัยในทุกเส้นทาง พร้อมจัดกิจกรรมอบรมฯ สัญจร โดยมีหลักสูตรทั้งภาค ทฤษฎีและการสาธิตใน 4 ภูมิภาคทั่วประเทศ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ครูนำทีมจิตอาสา ร่วมกิจกรรม ฝึกใจให้ “ไม่โกรธ” ไปปฏิบัติธรรม ณ เสถียรธรรมสถาน

กลุ่มทูล โครงการทำดีให้พ่อดูปีที่ 7 ตอน “รวมพลังความดีเพื่อพ่อ” โดยเชิญชวนคนไทยร่วม กิจกรรมทำความดีตามหลักทศพิธราชธรรม ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่ง กิจกรรมดังกล่าวมีชื่อว่า “ฝึกใจให้ “ไม่โกรธ” ไปปฏิบัติธรรม ณ เสถียรธรรมสถาน สะท้อนหลักทศพิธราชธรรม “ความไม่โกรธ” โดยเชิญชวนจิตอาสาคนรุ่นใหม่ พนักงานกลุ่มทูล พร้อมด้วยศิลปิน มาใช้เวลาฝึกสติเพ่ง ใจตนเอง ให้รู้ทันความคิดและมีสมาธิอยู่กับตัว เพื่อทำจิตใจให้สงบ

กิจกรรมในครั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก แม่ชีต้นสนีย์ เสถียรสุต ที่ได้เมตตาสอนธรรมะและแนะนำวิธี ปฏิบัติในการเรียนรู้ อริยาบถ 12 อากาโร ผ่านหลักธรรมปฏิจจสมุปบาท (การที่ทุกข์เกิดขึ้นเพราะอาศัยปัจจัย ต่อเนื่องกันมา)

ใบสมัครสมาชิกวารสารธุรกิจกับสังคม (CSR Journal)

ชื่อ นามสกุล

ตำแหน่ง บริษัท

สถานที่ส่งนิตยสาร (โปรดระบุชื่อที่อยู่ให้ชัดเจน)

.....

.....

เบอร์โทรศัพท์

โทรศัพท์บ้าน - -

โทรศัพท์มือถือ - -

โทรสาร - -

E-mail

สมัครสมาชิก

สมัครสมาชิก 1 ปี (4 ฉบับ) ราคา 300 บาท (ปกติค่าสมาชิกต่อฉบับคือ 90 บาท)

ประสงค์จะตอบรับวารสาร เริ่มตั้งแต่ฉบับเดือน เป็นฉบับแรก

ขั้นตอนการสมัครสมาชิก

เงินสด (เฉพาะกรณีสมัครด้วยตนเอง)

โอนเงินเข้าบัญชี SVN Thailand

ธนาคารกรุงเทพ สาขาหัวหมาก บัญชีออมทรัพย์ เลขที่บัญชี 180-832-4782

จำนวนเงิน บาทวันที่โอน

หลังจากชำระเงินค่าสมัครแล้ว

กรุณาส่งสำเนาใบโอนเงิน ชื่อและที่อยู่ที่ต้องการให้ออกใบเสร็จ

พร้อมใบสมัครมาทางแฟกซ์ : 0-2978-2593 หรือทางไปรษณีย์มาที่

กองบรรณาธิการวารสารธุรกิจกับสังคม

บริษัท สร้างสื่อ จำกัด 17/118 ซอยประดิพัทธ์ 1 ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ

10400 โทร.0 2279 9636, 0 2271 4339 โทรสาร 0 2618 7838

“เงินทองของมายา...

ข้าวปลา สีของจริง”

หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร

หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร (11 เมษายน พ.ศ. 2426-22 มิถุนายน 2514) พระโอรสในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากฤษดาภินิหาร กรมพระนเรศวรฤทธิย์ แม้พระองค์จะเป็นเชื้อพระวงศ์แต่ก็ทรงละทิ้งลาภยศและตำแหน่งางาน ขณะดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมพื้น เพื่อไปเป็นกสิกร โดยทรงก่อตั้ง “ฟาร์มบางเบิด” ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากหลักฐานในหนังสือพิมพ์ข่าวบ้านการเมือง (Home and Political News) ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 วันจันทร์ที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2490 ซึ่งหม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ทรงเป็นเจ้าของ นายจวงกลไกรฤกษ์ เป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา เล่าถึงการบุกเบิกการกสิกรรมและออกหนังสือพิมพ์ “กสิกร” ว่า

“...เคยทำการจริง ๆ เมื่อ พ.ศ. 2463 ข้าพเจ้าได้ลาออกจากราชการเพื่อมาบุกเบิกที่ดินทำการกสิกรรม เพราะมีความสนใจและเชื่อว่าการกสิกรรมน่าจะเป็นอาชีพของชนชั้นกลางในอนาคต เพราะผู้ที่รับการศึกษามีมากขึ้นทุกวัน และเข้าใจว่าคงจะมากกว่าหน้าที่ในราชการซึ่งเป็นจุดประสงค์ของนักเรียนส่วนมากในสมัยนั้น เมื่อข้าพเจ้าทำการได้ 5-6 ปี และเห็นว่าได้ความรู้จากการทำจริงพอที่จะเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนร่วมชาติได้...”

ในช่วงนั้นปลายแห่งชีวิต หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ทรงระส่ำระสายและไม่สามารถดูแลไร่บางเบิดซึ่งมีขนาดใหญ่ถึง 250 ไร่ ให้มีสภาพงอกงามได้ จึงตัดสินใจขายให้กับรัฐบาลจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และนำเงินไปซื้อที่ดินแปลงเล็กๆ ที่หัวหิน เพื่อทำการทดลองการเกษตรต่อไปจนกระทั่งสิ้นชีพิตักษัย เมื่อ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2514 สิริชันษา 88 ปี

“เงินทองของมายา...ข้าวปลาสีของจริง” เป็นประโยคที่หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ได้กล่าวไว้ในช่วงใกล้สิ้นชีพิตักษัยของการเกิดขึ้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนที่ 1 เมื่อปี 2504 และได้กลายเป็นวรรคทองสำคัญจนถึงปัจจุบัน

คัดลอกจาก:

<http://kingprajadhipokstudy.blogspot.com/2011/11/blog-post.html>

<http://archives.psd.ku.ac.th/kuout/p051.html>

<http://th.wikipedia.org>

ดูแล มากกว่า การประกันชีวิต

“เพราะคุณแม่เป็นคนรอบคอบและห่วงใยทุกคนในครอบครัว จึงให้ความสำคัญกับการทำประกันชีวิตทั้งตัวเองและลูก ความประทับใจที่ผมได้รับ มาจากการดูแลที่ดีของตัวแทนไทยประกันชีวิตเสมือนคนในครอบครัวและยาวนานมากกว่า 17 ปี อย่างครั้งประสบอุบัติเหตุตกหลังน้ำตอนถ่ายละครที่ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ตัวแทนฯ รีบประสานงานกับไทยประกันชีวิตขอไต่ถาม ส่งตัวผมไปรักษาที่โรงพยาบาลในกรุงเทพฯ อย่างทันท่วงที และจัดการด้านเอกสารและการมีเงินจุนเจือเรียบร้อย แสดงให้เห็นว่าบริษัทฯ ให้ความสำคัญกับชีวิตลูกค้า ขณะที่ตัวแทนไทยประกันชีวิต ก็มีจิตวิญญาณของการดูแลอย่างแท้จริง

“ไทยประกันชีวิตจึงเป็นที่หนึ่งในใจของผม โดยเฉพาะด้านการดูแล การให้ความคุ้มครอง และการบริการที่มากกว่าการประกันชีวิต และไม่แปลกใจที่บริษัทคนไทยแท้ๆ แต่มีมาตรฐานสากล สามารถดำเนินธุรกิจด้วยความมั่นคง แข็งแกร่งมากกว่า 70 ปี”

ศรราม เทพพิทักษ์
นักแสดง/กรรมการผู้จัดการ
บริษัท ฤทธิรณ จำกัด

